

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedeje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Izgled katoliške organizacije.

Na južnem Francoskem je te dni v samoti in zapuščenosti umrl mož, ki je svoj čas bil na čelu velikemu poskusu, spraviti klerikalizem do vlade na denarnem trgu in sploh na gospodarskem polju. Ta mož se je imenoval Evgen Bontoux.

V svojih mladih letih je bil Bontoux železniški inženir. V tej lastnosti je prišel v Avstrijo najprej k državnim železnicam in potem k južni železnici, pri kateri je postal generalni ravnatelj, a je moral leta 1878. odstopiti, ker se z merodajnimi delničarji ni razumel.

Ko se je Bontoux povrnil na Francosko, se je tam ravno začela nova klerikalna era. Na krmilo je prišlo ministrstvo Broglie, ki je imelo odločno klerikalne tendence in združeni klerikalci in monarhisti so začeli delati z vsemi silami, da zatro liberalni vpliv na vseh poljih in da dosežejo prevrat, ki bi naredil konec francoski republiki in spravil grofa de Paris kot kralja na francoski prestol.

Tudi na gospodarskem polju so klerikalci poskusili svojo srečo. Hoteli so svoje nasprotnike gospodarsko oškodovati in kolikor mogoče ruinirati, ter zbrati kapital v svojih rokah, misleč, da je potem njihova zmaga neizogibna. Kot svojega vojskovodjo v gospodarskem boju proti republiki kancem vseh vrst so si izbrali Evgenija Bontouxa, ki je bil po svoji ženi v sorodstvu z najvplivnejšimi klerikalci in monarhisti.

Leta 1878. je Bontoux v ta namen ustanovil v Parizu banko »Union Générale«. Vse klerikalstvo mu je šlo na roke. Rimski papež je ustanoviteljem te banke poslal svoj blagoslov in jim s posebnim lastnoročnim pismom sporočil, kako želi in moli, da bi se njihovi nameni posrečili. Škofje in drugi duhovniki so šli Bontouxu na roke in razvili za njegovo banko velikansko agitacijo. Različni škofje so v posebnih pastirskih

listih vzpodbujali vernike, naj svoj denar nalagajo v tej katoliški banki in v podjetjih, ki jih je zasnovala. V oklicih, ki jih je izdala banka, je bilo rečeno, da je njen namen, združiti katoliški kapital, centralizirati denar škofov, duhovnikov in laikov ter ustvariti z njim mogočno orožje za velike gospodarske akcije, ki pripomorejo katoliškemu prebivalstvu do sreče in do blagostanja.

Duhovniška agitacija je imela velik uspeh. Ljudje so se nove banke in njenih brezštevilnih podjetij temraje oklenili, ker so duhovniki razširjali nazor, da gre njih gospodarski boj proti Židom, ne proti republiki in liberalnim strankam. Bontoux je razvil velikansko delavnost. »Gospodarska rešitev katoliškega prebivalstva« je bila njegova parola in mnogo jih je bilo, ki niso sprevideli, da se gre le za to, da bi klerikalci in monarhisti dobili denar v roke, da bi mogli z njim zagotoviti svoje politično gospodarstvo na Francoskem in potem iz Francije narediti orožje za cerkvene namene v Evropi.

Bontouxova banka je raztegnila svoje delovanje tudi na Avstrijo. Pridobila si je velik vpliv na različne železnice, kupila premožek v Trbovljah, v Hrastniku in v Zagorju, sodelovala pri ustanovitvi Češke montanske družbe, ustanovila leta 1880. dunajsko »Länderbanko« in še vse polno drugih podjetij ter pri vseh teh podjetjih pokazala, da je katoliški kapital še veliko hujši izkoriščevalec, kakor židovski kapital.

Katoliška banka se je mogočno razvila. Delnice, ki so bile oddane po 125 frankov, so dosegle kurs 3200 frankov. V žepu katoliških škofov in aristokratov so se kar milijoni stakali in vesoljni klerikalizem se je radoval, da kmalu doseže svoj cilj.

A kmalu se je pokazalo, da je bilo vse to gospodarsko reševanje katoliškega prebivalstva goli humbug, da je bila ta katoliška organizacija zasnovana na pesek. Samo štiri leta je trajala slava katoliške banke, potem pa je prišel krah, pri katerem

je šlo na stotine milijonov v nič. Januvarja meseca 1882. se je začela ta katoliška stavba podirati. Nastala je panika v Parizu in na Dunaju, bančne delnice so padale, dne 30. januarja je kurz teh delnic od 3200 frankov padel na 600 frankov in sledil je konkurz.

Konec je bil, da so ljudje, ki so verjeli svojim škofom in duhovnikom izgubili preogromne svote. Bontoux pa je bil obsojen na pet let v ječo.

Sedaj je Bontoux legel v grob, usoda njegovih podjetij pa priča tudi sedanjemu rodu, da imajo klerikalci pri svojih gospodarskih podjetjih vedno samo osebne in politične namene, da pa gospodarska podjetja, ki imajo politične namene, ne morejo uspevati.

Vojna na Daljnem Vstoku.

Prodiranje Japoncev proti severu.

Borolinski »Lokalanzeiger« poroča, da prodirajo Japonci obenem proti Liaojangu, Hajčenu in Inkovu; njih glavna moč je koncentrirana na levem krilu, kar je znamenje, da hočejo Japonci napasti ruske pozicije z levim svojim krilom in da jim bo slabše desno krilo služilo v boju samo kot nekaka rezerva. Gibanje obeh japonskih kril opazujejo neprestano močni oddelki ruske konjenice. Močna japonska armada hoče v najkrajšem času napasti precej silne ruske pozicije na Liaotungu. Sicer pa zavira vojne operacije slabo vreme, ker neprestano dežuje.

Pri Hajčenu stoji 10000 Japoncev z 20 topovi. Kot temelj vojnih operacij služi Japoncem mesto Sinjan, katerega so utrdili.

»Daily Express« pa poroča, da so Rusi v ponedeljek ob 10. uri dopoldne zapustili Niučvang (kolikokrat se je že to poročalo, a vselej je bilo še neresnično!) in se v popolnem redu umaknili proti Liaojangu. Iz Čifuva pa je došla istemu listu vest, da je cela japonska gardna divizija, obstoječa iz 12 eskadronov

z 48 topovi, po ljutem boju z neznančno rusko posadko zavzela Hajčen, kjer se nameravajo Japonci močno utrditi.

Po drugih angleških poročilih pa so japonski spredni voji že dospeli 30 angleških milj severnozhodno od Mukdena, da bi se torej že nahajali za hrbtom ruske armade. Kako močni da so ti japonski oddelki, ki baje stoji severnozhodno od Mukdena, se ne ve. »Daily Mail« pravi, da so tri japonske divizije, ki so se izkrcale v Koreji popolnoma zginile s pozorišča in sicer 1. divizija, ki je meseca marca v Činamfu stopila na suho, 4. divizija, ki je 10. marca še tvorila posadko v Seulu, in 6. divizija, ki se je v istem času izkrcala pri Hvangju. Te divizije so se pomikale v severni Koreji na levem obrežju reke Jalu proti severu, so to reko prečkale in neopaženo vdrle v severno Madžurijo ter se pojavile za hrbtom ruske armade. Domneva se, da prodira proti generalu Kuropatkinu devet japonskih divizij s 120000 močmi, dočim ima Kuropatkin samo 100.000 moč na razpolago. — Sicer je skoro nepotrebno, da bi posebe opozorili, da je ta vest popolnoma izmišljena, vendar se nam zdi umestno, da pokažemo, koliko je verjeti takim in sličnim angleškim poročilom. Kakor je namreč posneti iz najnovejših uradnih poročil generala Oka, se nahajate 1. in 4. divizija, kateri je angleški vojni korespondent, ki se pa vojskuje v Tokiju, že postavil 30 mil severovzhodno od Mukdena, pri drugi armadi generala Oka, katerega se je izkrcala na Liaotungu, dočim spada 6 divizija, katero je angleški vojskovodja tudi že videl za hrbtom generala Kuropatkina, k četrti japonski armadi, katere pa še sedaj ni zapustila Japonske! Famosni angleški »vojni« poročevalec, ki se baje nahaja na bojnem polju, tega seveda ne ve, dasi vemo te celo mi,

ki smo več nego 10000 km. oddaljeni od bojišča! In vendar se takšnim poročevalcem navadno vse slepo verjame. Pripomnimo, da je večina angleških poročil prav istega kalibra, kakor gori navedeno!

Poročilo generala Kuropatkina.

Car Nikolaj je dobil v ponedeljek brzojavko, v kateri mu general Kuropatkin poroča, da so se kozaki 10. maja pri Kunandianzu zapletli v ljut boj s tremi polki in prapori japonske gardne divizije, ki je trajal poldrugo uro. Vendar se pa v streljanju sovražna pehota in artilerija ni odlikovala s posebno preciznostjo. Padel je en kozak dva se pa pogrešata; od konjev je bilo ranjenih pet, eden pa je bil ubit.

V okolici severnozhodno od Fengvangčenga so 15. maja zasedli oddelki sprednje japonske armade Hajgumino v dolini reke Badao, Šitjapuco, Šitjušen v dolini reke Eiho in Kunandianzu. V Sjunjanu še 15. maja ni bilo Japoncev.

V soboto 14. maja so zavzeli štirje japonski bataljoni in eskadroni železniško postajo Pulantiev. Šest kilometrov v okrožju Vafantiana so se pojavile japonske predstraže z namenom, da bi rekognoscirale. Do 15. maja niso pričeli sovražniki s posebnimi operacijami severno od Pulantieva.

Boj s Hunguzi.

Poročevalec ruskega agentstva iz Harbina brzojavlja v Petrograd: Kakor se poroča »Harbinskemu Vjestniku«, se je 12. t. m. približalo postaji Jantaj več sto Hunguzov in jelo streljati na postajno poslopje. Tamkaj se nahajajoči sibirski streli so četo Hunguzov takoj napadli in jo zagnali v beg. Med tem je došlo več ruskih oddelkov, ki so Hunguze zasledovali. 80 Hunguzov je bilo ubitih, nad sto pa ranjenih.

Izkrcanje japonskega vojaštva pri Kajčovu.

Iz Londona se poroča: V ponedeljek zjutraj se je slišalo v Niučvangu

LISTEK.

X. zvezek Knezove knjižnice.

I.

Čudne so bile moje misli o »življenju in smrti Petra Novljanca«, kakor so čudni Cankarjevi junaki in junakinje. Tedaj ko sem bil čital. — To je ravno pri njem čudno: ko se herejo njegova dela, se zdi vsakemu, da je vse prav in da mora biti tako kakor je napisano. Ali — ne vem, če se zgodi vsakemu tako — ko dokončam Cankarjevo povest in premislim, jo gotovo vsakokrat vržem v stran, ker me ne zadovolji. Z drugimi besedami: čudno čuvstvo me obide, ki se ne dá natanko definirati; jeza, bridkost, nezadovoljnost... A ne nad junakom in njegovo dogodbo, kajti to bi bilo najboljše znamenje dovršenosti povesti, ampak, nad delom samim.

Ravnostako je tudi z njegovo zgoraj omenjeno novelo. Peter Novljan, sin pijanega dacarja in njegove žene Márice, sestre vseh mladih žen-

skih postav Cankarjevih, je živel pri svojem očetu, ki mu je vsako nedeljo vinjen ponujal pečenke in kruha; po njegovi smrti ga je vzgojila teta, kateri je moral nabirati suhih vej — in bržkone mu je zato zapustila po smrti 300 glđ, katere je prevzel v varstvo s Petrom vred njegov jero, pijan mizar v mestu. 12 let je bil star Peter, ko je prišel k njemu ter začel obiskovati šole; s 13. letom se je zanimal in polenaril; njegova tiha ljubezen do Olge, osem let starejša, je bila temu prejkone vzrok, in pod slabim vplivom vagabunda Mrve in študenta (kar je sevé pri Cankarju tudi vagabund) Pavla se je šel v svojem 14. letu utopiti.

Ko sem prebral stavek: »Tako je zdaj nastopil, o ljudje božji, Peter Novljan svojega življenja poslednjo pot«, se mi je razjokalo srce — nato pa sem se nasmejal ter dejal: Naj v miru počiva! Če ni bil za svet, naj umre! In ob tem se mi je porodila misel: Zakaj pač je bil potem-takem rojen?

Ah zakaj ste ga rodili, gospod Cankar?

Kje je njegovo življenje in njegova smrt? Takega življenja ni živel še noben 12 leten fant in od teh fantov ni umrl še nobeden take smrti. Peter Novljan ni živel drugje nego v knjigi. In umrl naj bi bil v vodi? V knjigi, v knjigi!

Čudovito to, ali res! Cankar ne napreduje. Od »Vinjeta« sem pa do njegovih najnovejših del — stagnacija. — I v stvarini, v sujetih, i v tehniki, v stilu. Napreduje le toliko, da zna zdaj napisati tudi cel zvezek obsežajočo vinjeto.

Povsod eninisti sujet. V vsakem njegovem delu je junak: Peter Novljan, zdaj mlad fantič, zdaj dorasel mož, zdaj starček. V vsakem njegovem delu nejasna, razblinjena ženska postava, zdaj Marica, zdaj Olga, zdaj Minka ali Francka. V vsakem njegovem delu filistri in lumpi — študentje in kjer je treba znanega »deus ex machina«, tam nastopi včas kak Uebermensch... ali pa podlež, varalica.

Isto v tehniki: Junak nastopi pot, čudno, meglovito, ki zabranjuje vsled tega bralcu trezno misliti, in jo konča šablonsko, tu v vodi, s

smrtjo, tam pred sodnijo ali kakor že koli bodi.

Isto v stilu. Polno epitetov, polno ornamentov in fraz, ki so napisane, ker so se ravno tedaj vzbudile v glavi.

In okrog vsega se ovija megla: dušni monolog, sanje sanjavega človeka, zanikajočega vse, popotovanje po čudnih, neznanih pokrajinah in — hodnikih — pred vsem tem pa mora stati in misliti bralec, ne razume več ničesar in pomagati si ne more nikakor. Kajti nikjer ni nikakega navodila, povsod ubijajo le negiranja in zlobne, nelogične misli.

Si licet parva componere magnis: D' Annunzio in Cankar. Zakaj se vedno bolj izpolnjuje D' Annunzio? Od »Il piacere« pa do danes? Njegovi sujeti so vedno drugi in novi, njegova tehnika vedno finejša in dovršenejša, njegov stil zmeraj lepši in popolnejši. A Cankarjev sujet vedno isti; njegova tehnika je fina, a ne napreduje; njegov stil lep, a se ne izpopolnjuje.

Cankar ni mogoče sam kriv; politika, razmere, malenkost našega naroda...

Baš se bi dalo o tem mnogo napisati, ali o »življenju in smrti Petra Novljanca« se ne more dosti. Ali pribito stoji in velja, da je vprilo vsega tega in vseeno Cankar naš edini »romancier po božji volji«, katerega vplivu v njegovih enoličnih delih se človek ne more in ne more ubraniti, pa se naj še tako trudi na vse kriplje, kakor n. pr. jaz.

Pa s temle samim upam da ni zadovoljen g. Cankar in da stremi vendarle po izpolnjevanju.

Zakaj naveličalo se jih je že mnogo s samimi Petri Novljani, ki so strašili od povratka modernih iz naročja realitike k romantiki do današnjega dne po naši domovini.

Zakaj ne bi dejal g. Cankar in mnog drugi, kakor Peter Novljan:

»Moram, da prinesem do konca to breme, ki sem si ga bil naložil in ki je tako težko...«

Težko pa je le, če hoče človek napredovati.

Nastopijo gotovo kritiki, ki bodo iskali v delu »Življenje in smrt Petra Novljanca« idej in opor za nado, da je Cankar napredoval, in najdejo vse

močno gromenje topov in sicer v smeri od Kajčova. Ruski vojniki so prinesli v Niučang vest, da so Japonci izkrcali pri Kajčovu pod zaščito svojih vojnih ladij več vojaštva. Pred Kajčov je priplulo več transportnih in vojnih ladij in japonske križarke so baje z vso silo bombardirale ruske obrežne utrdbe. Rusi so prenehali streljati ob štirih popoldne in se umaknili v Dašitsao. Japonci pa so jim bili takoj za petami in so dospeli v Dašitsao, ki je od Kajčova oddaljen 40 km, torej dva dneva marša, v torek in ga zasedli.

Rusi so Niučang zapustili; v mestu je ostal samo civilni upravitelj in policijski načelnik z malim oddelkom vojaštva, da se vzdrži mir in red, dokler mesta ne zasedejo Japonci.

Kozaki v severni Koreji.

Poročilo iz Seula je Pjengjang napadlo 300 kozakov, ne da bi se jim kdo postavil v bran. Nato so kozaki odšli v Unsan, kjer se nahaja bogati angleški rudokop, katerega so Rusi preiskali. Kar je bilo tam Japoncev, so kozaki vse vjeli, samo par se jih je še moglo rešiti. Takisto so se Rusi polastili vsega, kar je bilo lastnina Japoncev ali Kitajcev, dočim se angleške lastnine niso dotaknili.

Kitajske vesti o Port Arturju.

„Vossische Zeitung“ v Berlinu je dobila tole poročilo iz Šanghaja: Po izpovedbah Kitajcev oblegajo Japonci noč in dan Port Artur z morske in kopne strani s tako silo, da se bo Rusom težko posrečilo, trdnjavo dalje časa držati.

Japonci so razdejali železniško progo sedem kilometrov v okrožju Pulantien in bombardirajo neprestano Port Artur in Daljni. Ruska armada je zapustila Daljni. Portarturška posadka je baje popolnoma obupana (??) in čaka samo ugodne prilike, da se uda. Kdo bi se ne smejal, taki neumni trditvi?!

Za ojačenje ruske mornarice.

Iz Petrograda se poroča, da je pomorski kapitan grof Stropomov obvestil carja Nikolaja, da daruje v svrhu ojačenja ruskega vojnega brodograjskega podjetja sredstev poldrugi milijon rubljev. Ta svota zadostuje za zgradbo manjše brzovozne križarke.

Angleški ministri o Rusiji.

Angleška vlada je predložila gosposki zbornici načrt finančnega zakona, v katerem se tudi zahteva primeren kredit za zgradbo novih oklopnih. Opozicija se je tej zahtevi protivila, češ, da ima Anglija že 63 oklopnih, torej toliko, kakor Francija in Rusija skupaj, in da je vrhu tega že tudi uničeno rusko brodogradnjo. Na ta izvajanja je odgovoril finančni minister Austen Chamberlain ter konstatiral, da je trditve, da bi bila ruska vojna mornarica uničena, popolnoma kriva in neresnična, zakaj z edino izjemo „Petrovavlovskaja“ niti ena ruska oklopna poškodovana, da bi se ne dala lahko

popraviti, sicer pa je še vse drugo brodogradnjo nedotaknjeno.

Minister Balfour pa je priznal, da je Rusija navzlic sedanjim navideznim neuspehom največja vojaška sila na svetu! — Tako sodijo angleški ministri, kateri se gotovo ne morejo dolžiti pristranosti, slovenski malodušneži pa trde, da je ruska vojna sila že zlomljena in da se Rusija že sedaj bori — „brez upa zmage!“ Komu je torej treba bolj verjeti?

Iz delegacij.

Avstrijska delegacija.

Budimpešta, 18. maja. V proračunskem odseku je vojni minister vitez Pitreich skušal opravičiti velikanski kredit za armado. Rekel je, da so vojno upravo k tem zahtevam prisilile razmere, da bo država glede oborožitve in drugih vojnih priprav dohajala pravrat, ki se je izvršil in se še izvršuje na polju vojne tehnike, kakor to zahteva pripravljenost na vojno. Glede nabave novih topov je že v lanskim delegaciji poudarjal, da je to potrebno v dveh do treh letih. Skušal je tudi dokazati, kako potrebno je za vojno upravo in za industrijo, ako se takoj na debelo naroči, ker industrija mora vendar takoj vedeti, kako veliko je naročilo in v kateri dobi se mora izvršiti. Le tedaj, ako se to ve, zamore si nabaviti potrebne surovine, priskrbiti si potrebno število izvežanih delavcev ter si napraviti načrte glede drugih svojih naročil. Bodisi pa kakor že, noben vojni minister ne more in ne sme pri današnjem svetovnem položaju drugače postopati, kakor tako pripraviti vse za vojno, da je dotična država tudi dovolj močna, ako se ji nenadoma naprti vojna. Sedanje politične razmere seveda ne morejo (?) na kaj takega vplivati. Minister zunanjih zadev je podal o teh razmerah zelo pomirljiva pojasnila, ki so seveda za vojnega ministra in poveljnika mornarice z ozirom na oboroževanje vesele vesti. Vojna uprava in vsa javnost je prepričana, da bi sploh le tedaj vstopili v vojno akcijo, ako bi se nam vojna vsilila. Ako si vodilni krogi tudi do skrajnosti prizadevajo, da vsakojaka nasprotstva poravnajo in s tem združujejo mir, je treba vendar računati z lahko vnetljivim javnim mnenjem. Minister nadalje opozarja, da bodo tudi vsled revizije brambnega zakona (dveletna vojaška služba) večji enkratni izdatki neizogibni. Zadeva pa še ni zrela, zato se tudi še ni postavil v ta namen nikak znesek v proračun. Potem je razvil minister sliko o velikih prevratih, ki so se v zadnjih desetletjih izvršili v vojni tehniki ter se še izvršujejo. Svoja izvajanja je zaključil: »Iz vsega tega je tudi razvidno, da so dotične odredbe popolnoma neodvisne od političnega polo-

žaja, temuž odgovarjajo le vojaškim potrebam ter vsled tega tudi ne da jejo najmanjšega povoda za kakršnekoli vojne skrbi.« Natančnejša pojasnila je dal minister v zaupni seji.

Na predlog del. dr. Pergelta se je začelo potem obravnavati o poedinih postojankah izrednega ordinarija, razen postojank, ki so v zvezi z zvišanimi zahtevami. Debata o izjavah vojnega ministra se začne šele po tem delu. Po kratki debati so se sprejele vse postojanke izrednega ordinarija, razen tistih, ki so v zvezi z zvišanimi zahtevami.

V popoldanski seji je del. dr. Kramarž zelo ostro kritikoval postopanje, kako se je prišlo pred delegacijo z izrednimi vojnimi krediti. Predvsem je brezdvomno, da se je v vojni upravi marsikaj zamudilo, kar je vzelo prebivalstvu pomirjenje, da je država vkljub težkim zahtevam tudi popolnoma pripravljena.

Del. dr. Šusteršič je izjavil, da so ga izvajanja vojnega ministra prepričala (kako se ga hitro prime vsaka ministrova fraza!), tako, da je zadeva v stvarnem oziru zanj sklenjena (kako skromno!). Toda pametneje v vsakem oziru bi bilo, ako bi se bilo prebivalstvu naravnost reklo, koliko potrebuje vojna uprava, da zagotovi državi stališče velesile (kako velikodušno!).

Delegati Dobernigg, dr. Pergelt in dr. Tollinger so ostro kritikovali neodkritosrčnost, ki se kaže v celi vojaški predlogi in v načinu, kako se je ista predložila delegaciji: »Ljudstvo omahuje pod groznimi vojaškimi bremenmi, dočim se mu socialno političnih reform ne dá,« je izjavil Dobernigg ter pripomnil, da tozadevne zahteve odklanja.

Tako zadovoljna kakor dr. Šusteršič sta bila z vojnim ministrom in njegovimi milijonskimi zahtevami le še delegata grof Stürgkh in grof Dzieduszycki. Vojni minister je še enkrat predloga vsestransko pojasnoval in opravičeval; nato se je debata prekinila ter se bo nadaljevala šele prihodnji teden. Odsek je vzel v razpravo proračun skupnega ministristva in najvišjega računskega dvora ter ga brez debate nespremenjenega sprejel.

Zvišanje civilne liste.

Budapešta, 18. maja. Finančni odsek ogrskega državnega zbora je začel danes razpravo o proračunu za leto 1904. Pri postojanki „za kraljevi dvor“ je izjavil grof Tisza, da je zahtevano povišanje civilne liste potrebno, da se odpravi kronični primanjkljaj, ki nastopa v državnem dvoru, in ki ga je moral dosedaj pokrivati cesar iz svojega premoženja ter da se ogrski dvor bolje reprezentuje. V ta namen je potrebna telesna straža, nova kraljeva palača itd. Stroški za kraljevi dvor so se nato votirali s povišano svoto 11.300.000 K.

V Italiji se zanimajo za Balkan.

Rim, 18. maja. V zbornici se že dva dni debatira o zunanji politiki, predvsem pa o Balkanu. Posl. Chimirri je proslavljal trozvezo ter končno na široko govoril o balkanskem vprašanju s željo, naj bi Italija na Balkanu zasledovala trdno, pametno in določno politiko. — Posl. Barzilaj je govoril o Avstro-Ogrski, češ, da si vedno prizadeva, da bi se raztegnila (?) na Balkanu ter ne prikriva, da bi bila pod gotovimi eventualitetami pripravljena, napraviti po Balkanu vojaški prehod. — V današnji seji je govoril minister zunanjih zadev, Tittoni. Spominjal se je obiska nemškega cesarja in francoskega predsednika in svojega sestanka z avstrijskim ministrom grofom Goluchowskim v Opatiji. Glede tega obiska je rekel, da so se dosegli vsestranski in povoljni dogovori glede avstro-ogrski in italijanske politike na Balkanu. Program italijanske vlade pa ostane nespremenjen: ohranitev in utrditelj prijateljstva s Francijo in z Anglijo. Končno je govoril obširno o balkanskem vprašanju ter izjavil, da niti Avstrija niti Italija ne misli na kako zasedenje ali delitev plena na Balkanu. Obe državi hočeta lojalno ohranitev statusa quo, in ako bi to vkljub njunim prizadevanjem ne bilo mogoče, potem bi moralo prevladati načelo avtonomije na podlagi narodnosti.

Dogodki na Balkanu.

Dunaj, 18. maja. Nekemu dopisniku je izpovedal avstrijski civilni agent Müller, da je zelo obžalovati, da se mora njegova akcija omejiti na poravnavo preprirov med kristjani samimi, mesto da bi branil kristjane pred Turki, zakaj 75% vseh pritožb je zaradi verskih zadev.

Carigrad, 17. maja. Ruski poslanik Žinovjev in avstro-ogrski poslanik baron Calice sta obenem odpotovala, prvi v Petrograd, drugi v Budapešto, da poročata vladarjema o stanju reform ter izrečeta navodila za bodočnost.

Volitve predsednika Zedinjenih držav.

London, 18. maja. Demokratje so imeli do zadnjega časa prav ugodne nade. Zadnji čas pa je nastala med njimi nesloga. Demokratje iz Kalifornije bodo glasovali za Hearsta, demokratje Visconsina pa bodo glasovali za Hearstovega nasprotnika.

Dopisi.

Z Dolenjskega. Uprava dolenjske železnice se kaj malo, ali bolje rečeno, nič ne briga, da bi bila pravična napram nam Slovincem. Kakor v zasmeh izključno slovenskemu prebivalstvu nastavlja v čisto slovenskih krajih slovensčine nezmožne uradnike. Tako na primer je na postaji Ortnek, kjer obdružuje izključno le Slovence, par tednov nadomestoval gosp. načelnika Bajuka neki Schmaltz, ki ali ni znal ali ni

hotel znati slovenski. Ljudje, ki so imeli opravka na postaji, so se jezili, ker se niso mogli razumeti. Najlepše pa je, da se strankam njih pristno slovenska imena na uradnih objavah v nemškem smislu pačijo in pake-drajo. Kdo je kriv temu? Resnici na ljubo se mora konstatirati, da se to godi v tem času, kar je gosp. načelnik Bajuk odsoten in ga nadomestuje že omeajeni Schmaltz. To je izzivanje, ki bi se pač kje drugje ne moglo zgoditi. Proti temu se mora odločno ugovarjati. Skrajni čas je, da se enkrat neha tako pometati z nami. Tako ne sme iti dalje.

Iz Novega mesta. »Dolenjsko pevsko društvo« je priredilo dne 1. majnika prvi pomladanski koncert v korist pogorelcem v Pristavi s sodelovanjem g. Stanislava Orželskega. Že bogati spored sam, obstoječ deloma iz najnovejših umetovrov naših najmlajših skladateljev, bi moral med tukajšnjim občinstvom vzbuditi zanimanje za ta koncert, zlasti pa za človekoljuben namen, za koji se je priredil — toda zmanj, zaželjenega vspeha ni bilo. S tem koncertom je društvo zopet enkrat po dolgem času samostojno stopilo v javnost ter pokazalo, da se je pribudilo iz dolgotrajnega spanja in da vkljub vsemu preziranju in nasprotovanju napreduje. Pokazalo je, da si je vkljub temu, da so ga skoro vsi nekdanji pevci pustili na cedilu, znalo vzgojiti nov pevski material, ki je zmožen proizvajati tudi take točke, kakršne je novomeško občinstvo v »Narodnem domu« le redkokdaj slišalo. Na sporedu sta bila dva moška zbora: Försterjeva »Povejte ve planine« in Ipavčeva »Oblaček«, pet mešanih zborov: Schwabova »Moji devojčici«, Krekova »Vabilo«, Lajovčeva »Napitnica«, Devova »Meglica« in Schumanovi »Cigani« ter ženski zbor »Prstane od Dvofaka. Vmes pa je pel g. Orželski. Pelo se je vobče dobro in precizno, poznati je bilo, da so bili pevci za ta koncert izborni našitudirani, kar je pač v prvi vrsti zaslug koncertnega vodje Ign. Hladnika. Gospoda Orželskega nastop kritikovati bi bilo odveč, zadostuje samo, če povemo, da je pel mojster gosp. Orželski, in vsakdo si bode lahko predstavljaj kak umetniški užitek se je s tem koncertom nudil poslušalcem. Proti pričakovanju pa, je bila dvorana precej prazna, tako da je po odbitku nemalih stroškov ostalo za pogorelece jedva 80 K, katere je blaginjak društva izročil občinskemu predstojništvu ponesrečencev. Kaj je temu vzrok, ali nebržnost ali narodna mlačnost našega občinstva sploh, ali nemožnost in bojazljivost pred gotovimi krogi, ali pa osebna nasprotstva, tega ne bomo raziskovali. Koncert je, če ne gmotno, pa vsaj moralno dobro uspel in zato izrekamo vsem gospe, gospodičnam in gospodom, ki so bodisi na katerikoli način pripomogli do tega vspeha, v svojem in imenu nesrečnih pogorelcov najiskrenejšo zahvalo.

Iz Trbovelj. Včasih sem slišal praviti, da je tak človek najslabši, ki je pol neumen in pol zloben. Da je to gola istina, nam dokazuje že skoro 14 dni naše nadobudno, širokoustno, novo kaplanče. Temu človečetu že sedaj ni nobena reč po godu, kaj šele bode! Prvo nedeljo je planil na prižnici po gostilnah ter je hotrom prepovedal, da ne smejo lačnih in žejnih otrok ob času birme voditi v gostilne na malo okrepčilo. Taka bedarija našega najmanjšega kaplana!

Dalje v prilogi.

to gotovo. Moja misel pa je, da se to ne izplača, kajti Cankar ni nameraval napisati z nobenim stavkom kaj gotovega ter obetajočega.

II.

Za Petrom Novljanom nastopi »Ella« Jos. Kostanjevec. Bila je gosposka punca, kajti pisala se je z dvema l, ali pa je znala Levčev pravopis. Kot ekspeditorici v Ključu ji pripomore njen falirani oče, da jo zaspelje poštar, na kar jo zasnubi Josip, ki ga Ella seve odbije, ker se več ne čuti njega vredne. Umrta bo na jetiki — nam se obljublja na koncu.

Povest je povprečno dobra. Saj naše ljudstvo še zmeraj najbolj ljubi ganjive povesti Jurčičeve in Kersnikove, katerih marljiv učencev in naslednik je g. Kostanjevec; gotovo pa se mu mora poznati pečat novih struj in one slovenske realistične izza let 1892 — 95.

No da, če začneš čitati »Ello« takoj po Cankarjevi povesti, se ti zredi malo pusta — kajti pogrešaš vzvišenega sloga in finega obdelanja,

ki si ga navajen pri Cankarju; a moj Bog! vsakdo je individualnost zase, eden mehak, drugi robat, prejasen.

Drugače pa mi je ta Kostanjeveva povest najbolj ugajala izmed vseh njegovih dosedanjih del.

Da ima hibe — o! kdo jih pa nima?

G. Kostanjevec je moral šablonsko poseči po starem, prastarem motivu, že tolikrat obdelanem; lepo rečeno: Ahirman in Ormuzd, slabo in dobro. Ti dve posredno nasprotujoči sili sta poštar in Josip. Poštar je na vsak način predrno slikan — pravi hudobec. Zaradi tega je tud nerazumljiv, vzlasti ko si ga po povesti ne more nihče jasno in natanko predstavljati. Ne vem, kje bi bil tak človek! Naslikan najprej kot najspretnejši podlež pa naj bi tako kmalu omagal, pa ga naj bi bila tako kmalu premagala ljubezen, čista ljubezen, v starih letih in ko je postal že silovito nečist?!

Pa to je zaradi kontrasta z Josipom — zato ga je narisal, bolje: očrtal g. Kostanjevec tako groznega. Josipu na ljubo je poštar tak, in temu

na ljubo je Josip tako grozno dober, kolikor se dá spoznati iz pičilih potez, s katerimi je obrisan.

Bržkone je tudi ta plemenitost njegova vzrok, da se je v hipu zaljubil v Ello. Drugače si ne morem razlagati naglice tega zaljubljenja. Ljudje gredo z love, Josip je z njimi, in Josip se ozre gcr k oknu, kjer stoji Ella. Evo, pa vam je ljubezen tu! Josip se je zaljubil, Ella se je zaljubila — 100 korakov daleč.

Malo več časa in obdobjanja se vendar rabi, da se človek tako strastno zaljubi kakor sta se Ella in Josip! In pol ure zatem se že poljubljata, nedolžna Ella in dobri in radi tega prejkone plašni — tako bi saj sklepali iz njegovega opisa — Josip.

Pa to je licentia poetica — in povest mi ugaja.

Nepotrebno so po mojem mnenju tiste sanje na strani 94. in dalje. Bolje bi bilo, da jih ni, kajti nobene prave zveze nimajo z dejanjem. No da, kvarijo, ne povesti.

Čudno pa me je dirnila komična »Stilblüte« na 105. str. »In stol, ki se ga je hotela malo preje iznebiti,

je ostal na svojem prejšnjem mestu. Kako se je zdaj sedelo vse drugače na njem, zdaj, ko se ji je na njem utrla prva zvezda mlade ljubezni!« Za Boga? ali se že zvezde utrinjajo na stolihi?

Končno pa bi še omenil dejstva, ki je jako razširjeno po naši književnosti. To je vedno zamenjavanje čutov. Čuvstev, čutil in sličnih izrazov. Žurnalistiki se imamo zahvaliti, da so se pojmi vseh teh izrazov že tako razbičnili in oplahneli, da je zdaj vsakemu vseno, ali napiše čut ali čuvstvo. Tu je treba zedinjenja in složnega pisanja, kajti kam pride sicer praktično pismo, n. pr. pri zdravnikih, ki so jih časopisi in knjige že tako zmedle, da zapiše eden za nemški Sinn čuvstvo, drugi čutilo; pri Gefühl je ista zmeda, in iz vsega se tvori vse polno kombinacij. Gefühl je na vsak način čuvstvo in le to, nikakor pa ne čut, ki pomeni nemški Sinn, medtem ko je čutilo nemški Sinnesorgan.

Škoda bi bilo, da se ti pojmi čisto zmešajo, kar pa nam preti!

Oskar Kamenšek.

Izza temnih dni.

(Sličice iz življenja raznih papežev.)

(Dalje.)

Tudi v cerkvi sami se je boj poostрил Leta 1322. se je začelo hudo vojskovanje med dominikanci in minoriti, če je imel Kristus kaj premoženja ali če je živel v siromaštvu. Pod predsedstvom svojega generala so se zbrali provincijali minoritov v Perugiji in slovesno izjavili, da edino pravi katoliški nauk je, da Kristus in apostoli niso imeli premoženja, nego da so živeli v siromaštvu. Ta manifest, ki je zadel lakomnega papeža in oficijalno cerkev v živo, je provzročil nepopisen vihar. Papež je hitro izdal posebno bulo, v kateri je ta nauk obsodil, češ, da je krivo-verski.

Vsi tisti, ki so hoteli, da najpapeži in duhovniki žive po Kristusovem zgledu, to je v siromaštvu in naj ne zbirajo bogastev, so se zdaj oklenili Ludovika Bavarskega, saj so lakomnega papeža smatrali za krivoverca. In to je bilo velikanskega pomena za prihodnost.

On naj svojo prismojeno in pretirano abstinenco prodaja kje drugod; mi smo poznali že druge gospode, ki so tudi pili, pa so bili res drugi v vsakem oziru. On nas naj pusti lepo v miru, ker s tako neznačajno šlovedkom res ne moremo priti v osebno dotiko! Drugič se je ta čistost izpodtikala nad nekimi »štajgarjem«, ki se je sprehljal s svojo izvoljenko pod Sv. Planino. Hm! Se že razumemo. Menda bi bil gospod Buzara sam rad na »štajgarjevem« mestu. Pravzaprav nas to nič ne briga, ker Trboveljci smo res tako dobri ljudje, da radi zatismo tudi obe odesi, sosebno napram takemu revčku, toda svetujemo mu, naj drugič ne razlaga šolskim otrokom o posledicah enakih gozdnih sprehodov, drugače ga seznanimo s kako neljubo mu oblastjo. Za danes mu samo povemo na uho, da vemo precej pikantno dogodbo, kako je po lemenatu slavčke lovil. Torej — tiho!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. maja.

— **Javkanje po cerkveni avtoriteti.** Klerikali so pričeli zadnje čase moledovati, da jim kratimo in tlačimo cerkveno avtoriteto, kjer le moremo. To ni istina! Pač pa je ravno nasprotno resnica, da smo mi prvi, ki se v Slovencih bojujemo za cerkveno avtoriteto. Zastopniki te avtoritete so škofje in duhovščina. Od teh je odvisno, kak ugled naj ima cerkvena avtoriteta. Če je na primeru ta ali oni škof malo prismojen, s svojimi prismojenimi koraki čisto gotovo ne bode pomnožil cerkvene avtoritete! Ako so kje duhovniki suroveži, nečistniki in pijanci, so ravno ti duhovniki največji sovražniki cerkvene avtoritete! To so splošni pripomki, ki pa nimajo veljave samo za Kranjsko, nego za celi svet. Ozmimo se po ožji svoji domovini! Tista duhovščina, ki vodi klerikalno politiko na Kranjskem, je navadna, surova, in če bo res pekel z grešniki tlakovani, nabajal se bode v tem tlaku marsikak mlad duhovnik, ki sedaj ošabno glavo, nosi med Kranjci. Če spustiš tega suroveža na leco, ti razsaja, laja in grize okrog sebe kakor pes, ki se je ravno kar z verige strgal. Izven cerkve pa ti zapeljuje dekleta, pijančuje po gostilnah ter širi sovraštvo med rodbinami. Ti mladi duhovniki so prave gobe na telesu slovenskega naroda, od kojega se, kakor pijavka, sicer rede, v kojega pa zanašajo strup svoje pokvarjenosti in svoje zavrženosti. Še večji škodljivci kakor slovenskemu narodu so cerkveni avtoriteti, pod katero se skrivajo, in katera jih mora kakor smrdljiv tur s sabo vlačiti. Če mi mlade te grešnike pokladamo pod svoje stope in jih — s palico sicer — gonimo nazaj k dostojnosti, treznosti in čistosti, če jih trgamo satanu iz krempljev, ter jih vodimo nazaj k Bogu in njegovi službi, smo veliki dobrotniki dotičnih mladih kaplanov, od katerih boče ta ali oni nam sodni

dan hvaležno pripoznaval, da smo ga ravno mi rešili pekla in njegovega ognja, še večji dobrotniki pa smo cerkveni avtoriteti, ker ji ravno pokorimo in zdravimo gobove duhovnike, ki so rak rana na njenem telesu. Tudi o škofu Antonu Bonaventuri se nikakor ne da trditi, da je on glavni steber cerkveni avtoriteti, kakor bi moral biti. Ni je nerodnosti in zavojenosti na Kranjskem, koje bi se ta vrhovni dušni pastir ne bil udeležil. Legija je njegovih pisem, ki ga blamirajo, smešijo in do kusti kompromitirajo. Če bi se kdo potrudil, ter izdal zbirko teh humorističnih pisem, bi s tem dognal neovržen dokaz, da bi takemu možu ne bilo dati v roke niti gorjanske fare, ne pa obširne dijeceze. Edini vspeh, kojega je dosegel, je pač ta, da je svojo stolico spravil — na beraško palico. Ako kličemo takega škofa h pameti, smo pač pravi prijatelji cerkvene avtoritete, ne pa njeni sovražniki. Ne psuvajte nas, vaša dolžnost je, da ste nam hvaležni radi tega!

— **Celjski okrajni zastop.** Nemški listi kriče, kakor bi bili obsejeni, češ, zgodila se je velikanska nezakonitost, ker je volilna komisija razveljavila en glas. S tem kričanjem hočejo Nemci in nemškutarji prikriti svoj poraz. Volilna komisija je postopala popolnoma zakonito. Dediči kakega umrlega volilca nimajo volilne pravice, dokler ni posestvo nanje prepisano, in naravno je, da te volilne pravice tudi kurator dotične zapuščine nima. Da je bilo postopanje volilne komisije zakonito, se spozna tudi iz tega, da vladni komisar ni sistiral sklepa, s katerim je komisija zavrnila rešeni nemški glas. Nemci sedaj besedišijo, da se bodo pritožili na upravno sodišče. Pa ta je boss, ker volitve agnoscira okrajni zastop sam in ni proti njegovim sklepom nobene pritožbe. Na to so končno prišli tudi Nemci in nemškutarji in zdaj poskušajo svojo srečo s — pasivnim odporom. Ko je celjski občinski odbor imel voliti svoje zastopnike za okrajni zastop, so Nemci izostali, tako da bi občinski odbor ne bil sklepčen. Bržčas menijo celjski nemškutarji, da se okrajni zastop ne bo mogel konstituirati in da vlada vsled tega razpiše nove volitve, a celjski nemškutarji se bržčas tudi v tem računu motijo.

— **Glas iz občinstva.** Piše se nam: Včeraj dopoldne hodil je po Vodmatu cerkovnik Sv. Petra cerkve ter pobiral od hiše do hiše, od moža do moža milodare za neko procesijo, katera se ima vršiti povodom Binkoštnih praznikov na Šmarno goru. — Opazovalec tega si dovoljuje vprašati slavnega mestnega magistrata, zakaj ne zabrani prosjačenja v take namene, saj imamo v našem delu mesta že itak dosti prosjakov, kateri so podpore veliko bolj potrebni, ka-

Duhovniki, ki uganjajo z nunami, sestričinami ali drugimi ženskimi sorodnicami nečistost, plačajo 100 livrov. Kdor kaki ženski osebi silo stori ali se hoče za protinaravno nečistost pokoriti, mora plačati 218 livrov 15 sousov.

Če vzame duhovnik kaki devici s silo čast, plača 2 livra 8 sousov.

Če ima kaka nuna z več moškimi nečisto razmerje, a hoče postati opatinja, mora plačati 131 livrov 15 sousov.

Če hoče duhovnik dobiti dovoljenje, imeti žensko sorodnico za priležnico, mora plačati 76 livrov in 1 sous.

Za krvosramstvo plača ženska 31 livrov, za zakonolomstvo 188 livrov.

Za dovoljenje, živeti v nečistosti z različnimi moškimi, plačati je ženam in dekletom 250 livrov v zlatu.

Greh umora na posvetni osebi se odpusti za 15 livrov 4 sousov, za umor duhovnika se plača 60 livrov 7 sousov.

Kdor umori svojega očeta, svojo mater ali svojega brata, plača za pokoro 17 livrov.

Če hoče grbast ali kruljev človek postati duhovnik, mora za to plačati 27 livrov.

To je majhna zbirka iz obširne cenika, ki ga je določil »Kristusov namestnik« Ivan XXII.

(Dalje prih.)

kor oni ljudje, ki hočejo v obliki procesije napraviti prijeten izlet. — Vseposodi nas nadlegujejo s »šef-tanjem« zdaj sa ta, zdaj sa drugi namen; dajte mi dajte — je vedni refren in zdaj smo prišli že tako daleč, da se nabirajo po hišah »milodari« za to, da se bodo isletniki na Šmarni gori dobro najedli in napili in kaj dali v bisgo.

— **Pevski zbor „Glasbene Matice“** ima za moški oddelek od slej svoje pevske vaje ob torkih in petkih ob 8. uri zvečer in ne več ob ponedeljkih in sredo. Prihodnja vaja je torej jutri, 20. maja in nadaljnja v torek, dne 24. maja. Odbor prosi, da bi cenjeni gospodje pevci točno in polnoštevilno prihajali, da se na ta način skrajša in olajša delo trudapolnemu gospodu koncertnemu vodji. Ko bi vsakokrat vsi prihajali, bi bilo delo za polovico zmanjšano. Ob »vseskol-ski slavnosti« bo treba vzpriči toliko odličnih slovenskih gostov nastopati kar mogoče sijajno in visokemu dosedanjemu ugledu pevskega zbora dostojno. — Izkušnje za ženski zbor ostanejo nespremenjene ob sredo in sobota ob pol šestih do pol sedmih.

— **Češki tehnik na Kranjskem.** Pod vodstvom profesorjev gg. Petrika in Velfa ka ter docenta g. Petrika je prišlo te dni na Gorenjsko 30 slušateljev češke tehnike v Pragi. Bili so v Hrušici in na Savi, obiskali Bled in si 17. t. m. ogledali regulacijo Save med Tacnom in Sv. Jakobom. Na savskem mostu v Tacnu so češke goste sprejeli c. kr. stavbni svetnik iz Ljubljane g. Böltz, c. kr. nadinženir v Kranju g. Bloudek, c. kr. inženir iz Ljubljane g. Hanuš in stavbenik g. Zupančič. Družba se je s pripravljenimi čolni peljala na Črnuče, v Št. Jakob in v Senožet, da si ogleda izvršeno regulacijo. Ta gradba je ena največjih na Kranjskem. Voditelja gradbe sta bila st. svetnik g. Böltz in nadinženir gosp. Bloudek, delo pa je samo z domačimi močmi izvršila firma Tavčar & Knez, sedaj Knez & Zupančič. Dasi se je v vodo speljalo ogromno množino kamenja — namreč 67000 m³ — se vendar ni zgodila nobena večja nesreča.

— **Umrli je danes v Ljubljani** gospa Nežika Lenček, ena mnogostevilnih pokroviteljic litjskih Slovencev družbe sv. Cirila in Metoda.

— **Razstava risarij učencev** obrtno-nadaljevalne šole bo binkoštno praznike, t. j. 22., 23. in 24. maja, v Št. Vidu pri Ljubljani. Odprta bo vsak dan od 8—12. ure dopoldne in od 3—5. ure popoldne. To razstavo naj bi si ogledali vsi, ki se zanimajo za razvoj obrtno-nadaljevalne šole, posebno pa še obrtniki.

— **Železnica Škofja Loka—Železniki.** Načelnik konsorcija za zgradbo železnice Škofja Loka—Železniki, gosp. Avgust Novak je sklical ta konsorcij za nedeljo dne 15. t. m. Na to važno posvetovanje se je zbralo kakih 50 članov konsorcija, kar je pač dokaz, da prebivalstvo te lepe doline dobro spoznava važnost tega podjetja. Ako se železnica zgradi, se blagostanje v tej dolini gotovo pomnoži; vsled ugodne lege in zadostnih vodnih moči bi se pa mogla ustvariti tudi razna industrijalna dela in bi našim ljudem ne bilo več treba, iskati dela križem sveta. Poročilo g. načelnika je bilo z odobravanjem sprejeto in sklenilo se je, da se sedaj začne z izdelovanjem podrobnih načrtov. V ta namen je takoj 40 pri posvetovanju navzočnim članom konsorcija podpisalo 4240 kron. Kar bi še manjkalo, se nabere pri raznih posestnikih, ki se za podjetje zanimajo. Delo je zdaj v najboljem tiru in se vodi od strani glavnega odbora konsorcija z vso energijo. Osebito se materijelno in duševno žrtvuje načelnik g. Avgust Novak. Sveta dolžnost državnih in deželnih poslancev je, z vsemi silami delovati na to, da pride to važno podjetje v državno in v deželno zboru na razpravo in da se ugodno reši. Čas je, da se naši zastopniki že enkrat tudi naše doline spomnijo in nam pomorejo do te železnice, ter ne puste, da bi naša požrtvovalnost ostala na cedilu.

— **Gluhonemo dekle,** staro kakih 18 let, se nahaja pri županstvu v Medvodah v oskrbi. Dobili so to kmetsko obleženo dekle dne 9. t. m. in zdaj se poizveduje, kdo da je in od kod da je.

— **Požar v Šmihelu pri Hrenovicah,** o katerem smo že poročali, je prava katastrofa za to vas. Živila so malone vsa zgorela, obleke se je le malo rešilo. Cerkev je rešila razdrška požarna bramba.

— **Nesreča.** Včeraj je na žagi g. Franca Pencata v Mokronogu ponesrečil najeti delavec Jožef Dolinar, vulgo Gole iz Mokronoga. Pri delu mu je cirkularna žaga odtrgala na desni roki štiri prste, tako da je siromak postal nesposoben za vsako delo. Ponesrečenec ni bil zavarovan proti nezgodam. Kaj poklicana obla-

stva nič ne pasijo, da so delavci, ki opravljajo tako nevarno delo, zavarovani proti nezgodam? Kdo bo sedaj živel tega siromaka?

— **Novice iz Metlike.** Piše se nam: Krmar g. Anton Zupan v Ljubljani na Starem trgu je kupil tukaj vina s najbolj slovoče vinske gore. To pristno vino toči v svoji gostilni na Starem trgu v Ljubljani, Belokranjci priporočajo vsem tistim, kateri žele dobro vino piti, to gostilno. — Dne 16. t. m. se je vršila nadomestila volitev pri Prvi dolenski posojilnici v Metliki. Izvoljeni so v predstojništvo g. Franc Guštin ml., posestnik in c. kr. poštar v Metliki, v nadzorništvo je izvoljen g. Fridrih Skušek, posestnik in trgovec v Metliki, za namestnika pa sta izvoljena gg. Franc Weiss in Jože Pezdirc, posestnika iz Metlike.

— **Ukradena denarna pisma iz Amerike.** V Št. Petru na Krasu sta našla dva železniška čuvaja ob progi 35 odprtih pisem, ki so bila vsa iz Amerike ter so nosila ameriške pošne pečate od 27. do 30. aprila. Naslovljena so bila pisma na Kranjsko, Štajersko, Primorsko in Hrvaško. Ker imajo naši ljudje v Ameriki navado, da pošiljajo v pislih papirnat denar svojem, je brezdvomno, da je tat iz teh pisem pobral precej denarja. Pisma je moral dobiti v roke še na morju pred Reko ali Trstom, ker se nimajo avstrijskih poštnih pečatov. V nekem odprtem pisemu se je našel ček na 2000 K nedotaknen.

— **Iz Gornjega grada.** Gornjegrajsko učiteljsko društvo je zborovalo v nedeljo, dne 1. maja t. l. v Sv. Janžu pri Korenu. Udeležba prav poljna. Kot gostje bili so navzoči: g. I. Čulek, član celjskega učiteljskega društva in tri gospe soproge nadučiteljev Burdian, Kele, Koeček. Na novo so društvu pristopile gospe Bašelj, Uderman in Kališ. V svojem pozdravu je omenjal načelnik g. Kele, da je vodstvo društva vložilo pri okraj. zastopu prošnjo, naj bi isti ustanovil štipendij za učiteljske, nadalje je se poročalo dež. posl. g. dr. Hrašovec o nekaterih stanovskih razmerah in se je go zopetno prosilo, delovati za odpravo tretjega plač. razreda. Po odobrenju zapisnika zadnjega zborovanja se je vnela živahna debata o neki lokalni zadevi, naker je goročal g. Koeček o svojem potovanju v Norimberk k šolsko-higijeničnemu kongresu. Čeravno je predavanje trajalo čez poldrugo uro, vendar so vsi navzočniki z vidnim zanimanjem sledili govorniku, ki je popisal svojo pot čez Brenner, skozi Inomost, Monakovo, Norimberk in nazaj na Draždane, Prago, Linc, Solnograd, Dunaj in Gradec. Povsod si je predavatelj ogledal znamenitejšie zbirke in druge posebnosti. O »Zvezi slovensko štajerskih učiteljev in učiteljic« je poročal g. Sijanec. Sklene se pristopiti. Delegatom za »Zavezino« zborovanje v Postojni se izbereta gospoda Koeček in Sijanec. O zbiranju narodnih pesni je razpravljal g. Praprotnik. G. Armici pa je seboj prinesel novovrsten panj, katerega je razkazoval in pojasnjeval. Za tovariša Horvateka, ki je štajerskemu učitelstvu storil mnogo dobrega in ki živi sedaj v pomanjkanju, se je nabralo čez 12 kron. Prihodnje zborovanje bode meseca junija ali julija v Gornjem gradu.

— **Predrzen tat.** V Celju se je neznani človek vtihotal v stanovanje nekega poštnega uslužbenca. Ko pride gospodinja domov, vidi sobna vrata na stežaj odprta in v sobi neznanega človeka, ki je njene stvari premetaval, ne da bi se zanjo zmenil. Na vprašanje, kaj dela v sobi, je tat začel gospodinjino pretepataviti in prav po živinsko suvati. Šele potem, ko je videl, da ne bo moč ničesar pokrasti, je odšel.

— **Strela je udarila** 16. t. m. v Selu v Savinski dolini v kozolec Filipa Gorščana, v Družmirju pri Šoštanju pa v gospodarsko poslopje Martina Rotnika, kjer je zgorelo tudi več ovac in svinj.

— **Akademsko tehnično društvo „Triglav“ v Gradcu** priredi dne 4. junija t. l. koncert, ki utegne biti ena najlepših prireditvev, kar so jih priredili v zadnjih letih graški Slovenci. Društvo je napelo vse svoje moči, da priredi res kaj umetniško dovršenega in lepega. Dičen venec graških dam je obljubil svoje sodelovanje pri mešanem zboru in pripravljalnemu odboru se je posrežilo pridobiti za koncert priljubljenega baritonista gosp. dr. Belo Stuhca in znanega virtuozna na goslih, gosp. Frana Serajnika. Istotako je obljubil sodelovati priznan pianist, gospod Družović in upati je vsekakor na lep večer. Ker je čisti dobiček namenjen »Podpornemu društvu za slovenske visokole v Gradcu« je računati pač na obilno udeležbo ne samo od strani graških Slovencev ampak tudi od strani vrlih slovenskih rodoljubov iz domovine, ki so prejšnja leta ub vsaki enaki priliki pohiteli v Gradec,

kjer jih vedno pričakujejo zvesta slovenska.

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tukajšnjem dežel. sodišču. Franceta Vidmarja po domače »Kržeta«, gostača v Tunjicah, so lovci barona Apfelterna, Juri Vavpotič, France Stele in Janez Vrhovnik dne 8. grudnia m. l. zasačili, ko je v Podgorški hosti, v Apfelternovem lovišču šel na lov na srne. Imel je, kakor se je po sledu na snegu poznalo, tudi gonjača seboj, a ta je lovcem pobegnul. Kakih 600 korakov od kraja, kjer je bil Vidmar zasačen, so našli pred kakimi par dnevi preje ustreljeno srno. Pri begu je Krže tudi sprožil svojo puško proti lovcu Vavpotiču, a ga ni zadel. Vendar pa Vavpotič Vidmarja ni videl kdaj da je meril ali če je sploh pomeril in kdaj da je sprožil. Sodišče je Kržeta spoznalo krivim lovske tatvine in ga obsodilo na 6 mesecev težke s postom poostrene ječe. 2.) Janez Kozman, posestnika sin v Podrečah, je 2. svečana t. l. zvečer Janeza Gabra s polenom ali pa skladivom udaril po glavi in mu pri tem strl lobanjsko kost. Obsojen je bil na 5 mesecev težke s trdim ležiščem poostrene ječe. 3.) Jakob Marmaj, laški delavec in kamnosek na Rečici, je bil obsojen zaradi hudodelstva oskrumbe na 3 mesece težke, s postom in trdim ležiščem poostrene ječe. 4.) Primož Golorej, posestnika sin na Volklem, je dne 27. sušca t. l. med popoldanskim službo božjo v cerkvi v Vogljah Jožeta Ostermana s ključem udaril po glavi, da je krvavel. Golorej pravi, da ga je poprej Osterman z nogo sunil pod koleno. Obsojen je bil na 14 dni strogega zapore. 5.) Anton Celli v Vili, Santa Lucija na Laškem rojen, minir pri zgradbi železnice v Hrušici, je 28. mal. travna v tamošnjem predoru o priliki, ko ga je hotel Jakob Ogrič v prepiru udariti s svetilko, udarec s toporiščem odbil ga potem udaril po glavi in ga opasno poškodoval. Obsojen je bil zaradi prestopka proti telesni varnosti na 3 tedne zapore. 6.) Cigan Janez Hudorovič, konjski barantavec, v Parije pri Zagorju pristojen, je nekega dne meseca julija l. 1902. na sejmu v Ljubljani od Martina Zalarja kupil dva konja za 320 K in mu dal na kup le 46 K z opombo, da gre na neki sejem v Istro in da mu boče od tam črez par dni gotovo poslal ostalo kupnino 274 K na njegov dom v Cerkljico. Zalar je verjel ciganu, a do danes še nima plačila. Na isti način je opeharil Janeza Dušaka iz Iške loke ravno isto leto nekega dne meseca vinotoka za 200 K vredno kobilo, na katero je dal le 10 K na kup z lažljivo obljubo, da mu ostane 190 K v treh ali štirih dneh odpošlje po pošti, česar Hudorovič ni storil in mu jih še sedaj dolguje. Tudi Matijo Zupančiča, gostilničarja v Stari vasi, je dne 26. prosinca 1903 na sejmu v Ljubljani prevaril za 110 kron. Kupil je namreč od njega kobilo za 120 K, na kup mu je dal 10 K, ostanek kupnine mu je obljubil poslati po pošti, češ, da se mu ni treba bati, ker ima pri Postojni dosti grunta. Hudorovič v bistvu dejanja ne taj. Sodišče ga je obsodilo na tri mesece težke ječe in v povračilo storjene škode. 7. Pavle Hörmann, oženjen računalnik knjig, je knjigotržcu Otonu Fischerju poveril za prodane knjige 361 K 97 vin., spečani denar je pa zase porabil. Obsojen je bil na 6 tednov ječe. 8. France Korosec, delavec iz Št. Vida nad Cerkljico, je v baraki na Vrtači svojim sodelavcem leta 1899. v njih odsotnosti izmaknil tri ure z verižicami, nekaj obleke in drugih reči v skupni vrednosti 126 K 30 vin., potem je pa pobegnul. Korosec so šele letos orožniki prišli in izročili sodišču. Obsojen je bil na 6 mesecev težke, s postom in trdim ležiščem poostrene ječe. 9. Matija Černivo, bivši agent v Ljubljani, je svoji sestri Josipini, omoženi Wanek, iz zaklenjene sobe vzel rumeno kovinasto škaltjico, v koji je bila zlata ura, verižica, zlat prstan, par uhanov in zapestnica. Dne 31. prosinca t. l. je pa prodal Mariji Parkelj šivalni stroj za 82 K pod pretvezo, da je njegova last. Obtoženec je trdil Jax na ta način za ta stroj, čigar vrednost se ceni na 130 kron, osleparil, da je sam podpisal na naročilni list ime Marije Parkelj, kakor bi ga bila ona naročila na mesečne obroke po 8 K in proti takojšnjemu plačilu 10 K. Obsojen je bil zaradi hudodelstva tatvine in goljuhuje na 4 mesece težke, s postom in trdim ležiščem poostrene ječe.

* **Vlom.** Včeraj popoldne je vlomil Karol Lampič, delavec, stanujoč na Ilovici št. 7 v stanovanje Marije Tonijeve na Cesti na loko št. 9 in je ukradel 3 K denarja, srebrn obsek za verižico v podobni srčka in hranilnično knjižico. Lampiča, ki je bil zaradi tatvine že kaznovan, je policija aretovala. Lampič je tudi v Težakovi gostilni na Sv. Jakoba trgu jedel in pil, potem pa pete odnesel.

* **Nesreča.** Včeraj zjutraj je nakladal na rampi južne železnice Verovčkov hlapec Jakob Borštnik,

stanujoč na Glincah št. 65 traverze, ko mu je padla ena traverza na nogo in mu je tako hudo poškodovala, da so ga morali prepeljati z izvoškom domov.

* **V Ameriko** se je odpeljalo večer zvečer z južnega kolodvora 8 Kranjcev, 19 Hrvatov pa se je odpeljalo v Lengerstein na Zgornjem Avstrijskem.

* **Izgubljen** je bil nekje v mestu zlat ščipalnik, vreden 10 K.

* **Brzoparnik „La Bretagne“** francoske prekmorske družbe, (zastop potovalna pisarna Ed. Šmarda v Ljubljani), je odplul iz Havra 7. maja in srečno došel v New York 15. maja, vozil je 8 dni 9½ ur.

* **Hrvaške novice.** — Shod odvetnikov je bil te di v Zagrebu pod predsedstvom predsednika zagrebske odvetniške zbornice dr. Steinerja. Sklenilo se je med drugim, da se tak shod priredi vsako leto v drugem mestu Hrvaško-Slavonije. — Umrli je v Zadru književnik in profesor pop Mate Nekić.

* **Najnovejše novice.** — Posledica železničarskega štrajka na Ogrskem. V Szegeginu so suspendirali 16 uradnikov ter se je začelo proti njim kazensko postopanje zaradi ščuvanja k štrajku. Ogrske državne železnice so imele v pretečenem mesecu, ko je bil štrajk, za 2439.000 K manj prometnih dohodkov kot v istem mesecu lani.

— Punt kaznjencev. V Florenci so se spuntali jetniki. Več paznikov in tudi ravnatelja so ranili. Tudi došle vojake so sprželi z opeko, dokler jih niso vojaki z bajoneti ugnali ter povezali.

— **Nadvojvoda** — defraudant. Nadvojvoda Karol Stefan je bil te dni v Hamburgu v nevarnosti, da ga zapro. Neki kriminalni uradnik je smatral nadvojvoda za nekega poneverjalca ter ga hotel aretovati v kljub temu, da se je nadvojvoda izdal. Šele poslaništvo ga je rešilo.

— **Umrli** je velika vojvodinja Pavlina Saksonska-Weimarska nagloma med vožnjo po Italiji.

— **Pravo vojno** so uprizorili vojaški novinci na kolodvoru v Banjski Bistrici. Pretepa se je udeležilo nad 300 oseb, in ker so se pretepali na železnični progi, ni mogel vlak tri četrt ure odpeljati. Na bojišču sta obležala dva mrtva in 28 ranjenih.

— **Princezinja Chimay** je ušla svojemu možu, ciganu Rigu, z nekim Neapolitancem. Rigo prav nič ne žaluje.

— **Evgen Boutoux**, znani špekulant, ki je kot ravnatelj avstrijskih državnih železnic in južne železnice z Rothschildovim denarjem pred 20 leti provzročil v Avstriji znani finančni polom, je umrl v Canesu 80 let star. Zaradi onih spekulacij, ki so zahtevale toliko samomorov, je bil obsojen v petletno ječo, toda zbežal je na Francosko.

— **Ljudožrci.** Na takozvanih Admiralovih otokih so pojedli ljudžrci pet belih oseb. Nemška vojna ladja „Condor“ je prišla k otoku ter s streljanjem užgala vsa ljudžerjev. Vaščani so nato krivce pripeljali k Nemcem, ki so jih na mestu postrelili.

* **Kmetič in volk.** Nekega dne ogleduje kmetič mrtvo jagnje, katero je dobil na polju. Približa se mu volk in mu reče: „Prijetelj, zdi se mi, da te je nesreča obiskala, in gotovo se mi smiliš.“ „Da ubogega jagenjčka ni več,“ odgovori kmetič žalostno. „Kakor je nam vsem odločeno. Sodim, da bi rad kaj povedal novico svoji ženi.“ „Uganil si.“ „Brez skrbi hodi domov, in ker je krog pol dne, lahko povziješ kosilo. Prad rad posedim med tem časom pri jagnjetu. Kmetič se mu zahvali in krene proti domu. Ko hitro oznaši žalostno novico ženi, začne ga oštevati: „Kaj, bedak, volku si pustil, da ti čuva mrtvo jagnje?“ „V resnici, tako sem storil.“ „Največji tepec bi bil, ako si pravil!“ „Mislim, da prav govoriš, toda nisi še čula cele zgodbe. Jagnje je poginilo, ker je pojedlo trup, volk crkne, ker požre jagnje. Mrtvo jagnje je vredno petdeset novčičev, koža mrtvega volka pa pet goldinarjev brez zob in cap. Nikdar se nisem hvalil s svojo bistroumnostjo, a ne žali me, kar sem danes storil.“ Mož je premislil, kaj dela, žena bi bila modrejša, ako bi ne jezikala.

* **Najvišja brzoparna postaja na svetu** je v Khambajongu v Tibetu, in sicer leži 15.700 čevljev nad morjem. Ta postaja je bila zidana od indijske brzoparne uprave in je začetkom služila kot zveza med diplomatično ekspedicijo polkovnika Young-Husbanda in med domovino, sedaj pa služi tudi mednarodnemu prometu. V Khambajongu se je polkovnik prvič utaboril in od tu je pošiljal svoja poročila v Darjeeling, ki leži v Britiški Indiji. Napelevanje te brzoparne proge je bilo

jako težavno, ker so mnoge neugodnosti ovirale delo. Proga je dolga 155 milj. Najvišji del proge je pri Subeka-La, ki leži 18.000 evljev nad morjem. Bolj visoko dosedaj še ni bil zasajen brzoparni drog.

* **Neonavadno junaštvo.** V zadnjih bojih pred Port Arturjem se je izkazal s posebnim junaštvom ruski inženir Blinov. Sovražna krogla je priletela v strojnico neke ruske vojne ladje ter prebila cev. Iz razpoke je takoj začela puhati para in ladja je bila v skrajni nevarnosti. Da zabrani katastrofo je z obema rokama zamašil razpoko ter držal roki na cevi toliko časa, da je prišla pomoč ter so popravili cev. Dasi je imel Blinov obe roki popolnoma opečeni, ostal je pri strojih do konca bitke, potem šele je šel k zdravniku, da mu je težke rane obvezal. Prav lahko je mogoče, da mu bodo morali roki odrezati.

* **Naroden napad.** Neki francoski pisatelj, ki bi v začetku svojega literarnega delovanja rad videl, da bi se o njem govorilo in pisalo v širši javnosti, je napravil daljše potovanje po Španiji, pri tem pa je želel, da bi napadle prošle roparske čete. Da bi pa šel usodi tudi sam malo na roko, pisal je znanemu poglavarju španskih roparjev ter mu naznanil, da pride ob določenem času skozi špansko gorovje ter želi biti na običajni način napaden. Obenem mu je nazakal za njegov trud tisoč frankov. Dolgo je čakal romantični pisatelj na odgovor, kje in kedaj bo napaden. Končno je le prišlo pismo „mogočnega“ Španjola. Ljubeznivi ropar je izrekel v pismu odkrito obžalovanje, da ne more izpolniti dane mu naloge, ker se je že davno popolnoma odtegnil javnemu delovanju ter uživa v miru sadove svojega truda. Pač pa je z veseljem sprejel poslanih mu 1000 frankov, kar s tem hvaležno potrjuje.

* **Skušnja.** Ob neki priliki so povabili Ed. Stedmana h kosilu in ga naprosili, naj začne molitev pred jedjo. „Iznenaden sem bil in skušnjava me je napadla,“ rekel je Stedman, govoreč o tem slučaju. „Vstal sem nato in molil, kar mi je ravno prišlo na misel.“ „Kako, da vas je tako hudo napadla skušnjava?“ vpraša radovedna gospa. „Da bi tako napravil kakor K. Lamb ob enaki priliki.“ „In kako je napravil?“ „Ozrl se je po zbranih in začuden vprašal: „Ali ni nobenega duhovnika v hiši?“ Druščina mu odgovorila, da ne. Nato je molil Lamb: „Za to in vse druge dobrote smo ti hvaležni, o Gospod!“

* **Politikuj očastnik.** V Libohovicah na Češkem so sedeli vojaki in civilni člani naborne komisije v gostilni pri večerji. Višji okrajni zdravnik dr. Krasnicka je govoril z okrožnim zdravnikom in okrajnim tajnikom češko. Tedaj je vstal major Leibar, poveljnik dopolnilnega okraja in član naborne komisije ter zaklical: „Gospodje, prepovem, da bi se tukaj češko govorilo. To je nedostojno, da se tukaj govori jezik, ki ga ne poznamo, v kljub temu, da govorim več jezikov kot dr. Krasnicka.“ Ta je takoj zapustil gostilno. Okrajni in občinski zastop sta naprosila poslanca dr. Kramáča, da spravi ta dogodek v razpravo v delegacijah.

* **Strahna smrt.** V New Yorku je izginila milijonarju Manarillu edina hčerka. Splošno se je mislilo, da so odvedli otroka roparji, da izsilijo visoko odkupnino. Ose je razpisal 4000 dolarjev nagrade tistemu, ki mu otroka zopet pripelje. Čez 11 dni šele so našli otroka v dimniku. Deklica se je igrala na ravni strehi, pri tem je splezala na dimnik ter padla vanj, kjer je lakote umrla. Truplo je bilo v pravem pomenu besede prekajeno.

* **Rdeči lasje.** Neki angleški strokovnjak trdi, da ljudje z rdečimi lasmi postanejo le redkokdaj plešasti. Taki ljudje imajo povprečno 29.200 las na glavi, dočim imajo ljudje temnih las povprečno 105.000, plavalasi ljudje pa celo 140.000 do 160.000 las. Znano je, da so rdečelasi strastne naravi, pri tem pa ima velik del med njimi umetniško nadarjenost.

* **Pet kraljev za en prestol.** Emil Castelar pripoveduje v neki svoji noveli sledečo zanimivo povest: Na nekem plesu, ki ga je bil dal leta 1878., za časa svetovne razstave v Parizu, predsednik republike, maršal Mac Mahon, sta se srečala nedavno umrla kraljica Izabela II. in bivši španski kralj (1870—1873) Amadej I. Savojski. Izabela je bila s svojim naslednikom na španskem prestolu zelo ljubezniva ter ga je povabila, naj jo obišče v njeni palači. Ta se je res odzval povabilu ter se je pred vhomom v palačo sešel z vojvodo Montpensier, kateri je bil tudi pretendent za španski prestol in kateremu je prevzel Amadej krono. Med vizito pa je vstopil mlad mož pogumnega lica, katerega je Izabela predstavila svojemu gostu z besedami: Moj bratranec Don Carlos. Amadej je že vedel, da se je pod gostoljubno streho kraljičino sešel s

svojim bivšim tekmeccem in nasprotnikom, kar je naenkrat nasnanil komornik visito markisa de Molins, poslanika njegovega Vel. Alfonza XII., tedanjega španskega kralja. Pet španskih kraljev je bilo zbranih, oziroma zastopanih v enem in istem salonu. To je bilo Amadeju že odveč; vzel je svoj klobuk, se zelo vladno poslovil ter odšel naglo.

* **Krščanstvo na Japonskem.** Razni misijonarji radi povdarjajo, da ima krščanska vera na Japonskem še lepo bodočnost ter že sedaj slegajo javnost, da se na Vstoku bori katoliški element proti razkolništvu. Vsepehi misijonarjev na Japonskem pa so v resnici brezpomembni. Leta 1902 so našli na Japonskem 55.824 rimskih katolikov, 26.680 pravoslavnikov in 46.634 drugih krščanskih vernikov, t. j. skupno 200.000 med 47 milijoni. Pa še ti »kristjani« so se dali krstiti le iz dobičkarije ter se takoj zopet vrnejo k veri svojih očetov, ko nimajo od kristianstva pričakovati več dobička.

* **100letni mož na potu iz Amerike v Evropo.** Dne 7. maja t. l. se je vkrcal v New Yorku 100letni O. Reilly s svojo 78letno ženo, da obišče svojo prvotno domovino Irsko. Starček je namreč izjavil, da nikakor ne misli umreti in Irskem, temuč v svoji novi domovini Ameriki, kjer mu živi 90 otrok, vnukov in pravnukov, zato pa se tudi on hoče z ženo vred povrniti tja k zadnjemu počitku.

* **S čim napraviš mlado dekle srečno?** Daj ji tuat luninih žarkov z godbo valčkov, 12 metrov svile, kanarčka, ne pre malo čokoladno jed, par Marlittinih romanov, stisk roko po mlademu možu, ki je interesanten in šopek rož iz njegove roke; zatrui ji, da njeni tekmovalki obleka prav slabo pristaja, obljubi ji nov spomladanski klobuk, in dosežen je pojem človeške sreče, v kolikor je kaj takega v starosti 16 do 21 let sploh mogoče.

* **Bolje zanj.** Kaznjene: H. m., mislim, da sem rajši v kaznilnici kakor zunaj. Obiskovalec: Zakaj? Kaznjene: Obsojen sem v zapor, ker imam dve ženi.

Književnost.

— **Novo delo Antona Aškerc.** V založbi Ig. pl. Kleinmayra & Fed. Bamberga je ravnokar izšlo novo krasno delo: Četrtri zbornik poezij Napisal Anton Aškerc. Str. 247. Cena brošuremu izvozu 3 K 50 v., vezanemu 4 K 50 v. V kratkem priobčimo seveda obširnejšo oceno tega dela.

Telefonska in brzoparna poročila.

Budimpešta 19. maja. V današnji seji proračunskega odseka avstrijske delegacije se nadaljuje razprava o armadnih kreditih. Že danes je gotovo, da dovoli delegacija te velikanske svote, kajti članom gospodske zbornice in veleposvestva se pridruži toliko klerikalcev, da bo večina zagotovljena, ostali klerikalci pa bodo glasovali proti kreditom, da bodo mogli volice varati.

Budimpešta 19. maja. Finančni odsek ogrske poslanske zbornice je odobril vživanje civilne liste.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 19. maja. General Sasulič, zapovednik druge divizije, je odstavljen. Na njegovo mesto pride general Keler.

Petrograd 19. maja. V Harbinu sta bila ustreljena japonska oficirja Jukopa in Hobu, ki sta hotela razstreliti neki železniški most, a sta bila vjeta. Mlajši je šel pogumno v smrt, starejši se je jokal in si je dal zavezati oči.

London 19. maja. Pri Kajču so izkrcali Japonci eno divizijo, ki je takoj odrinila proti Njučvangu.

London 19. maja. Reuterjev biro poroča, da so Japonci na petih mestih nad Port Arturjem pretrgali železnico. Pri dotičnih spopadih z Rusi so izgubili 146 mož.

London 19. maja. Razni listi trde, da so Japonci prodrli že v obližje Mukdena, 50 km. na d. Ljaojangom, kjer so se utrdili na gori Kramjalan, ki dominira progo, po kateri bi se Rusi morali umakniti.

Poslano.

Praponožno vprašanje na velečasti tega opata v Celju.

Blagovolite nam razjasniti, steli od zadnje volitve v veleposvestvu okraja celjskega lastnovoljno izostali, ali Vam je mil. g. knezoškof to zapovedal?

Pri nas je prihodni mesec sv. birma, veled tega bi radi to vedeli, da zamoremo potem škofa sprejeti.

Več radovednih Trboveljčanov.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

* **Sredstvo**, ki prebavne organe spravlja v red in jim tudi po daljši rabi ne škoduje, ampak jih še krepi, je **železna tinktura lekarnarja Piccolija v Ljubljani na Dunajski 7 cesti.** Zunanji naročila po povzetju. 2

Že večkrat se je s strokovne strani poudarjalo, da se z rednim gojenjem ust zmanjša nevarnost infekcije. Dobro ohranjeni zobje omogočijo večje izrabljanje hrane, s čimer se organizem okrepi in postane nasproti boleznim in naporom dosti odpornejši. Kot izkušeno sredstvo za uspešno gojitev ust in zob se je izkazal KALODONT, ki vsled svojega prijetno osvežujočega okusa in svojega učinka na čistost spoja s koristnimi prijetno.

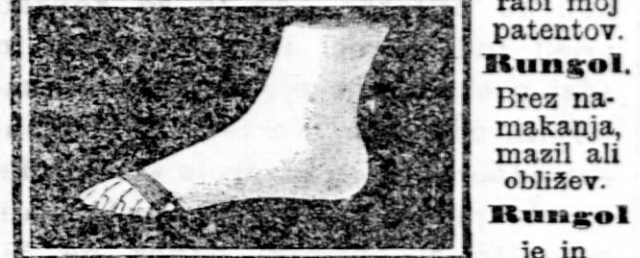
Oblastveno konces.

vzgajališče
javna realka, pripravljalni razred, državno-veljavna izpričevala

Artur Speneder
DUNAJ, XV., Neubaugürtel 36.
Ustanovljeno 1849. 219—18

Nič več kurjih očes

na podplatih, na prstih ali med njimi, če se rabi bolj patentov.

ostane doslej edino sredstvo za popolno odpravljanje kurjih očes brez bolečin.

Rungol za na prste ali podplate po 1 K, za med prste 50 v.

Razpošilja po povzetju s poštno vred ali franko, če se denar naprej pošlje, izdelovalec

Viljem Runge
v Turnu pri Toplicah
Kulmerstr. Kaiser v. Österr.
Priznalna in zahvalna pisma pri izdelovalcu na ogled. 737—10

Frideno

Eau de Frideno pure, steklenica K 5—, specialiteta proti vraskam, gubam in kožnim nečistostim.

Higienski preparati za otroke.

Ustna voda za otroke K 1—, najnovejša pridobitev na polju gojitve otrok, za gojitev ust in za zabanjenje proti nalezljivim boleznim, kakor: ošpicam, škrlatici, davici itd.

Crème za otroke K 120, proti ranjenju dojenčev. Prašek K —80, najboljši za otroško kožo.

Ceniki s številnimi zdravniškimi priznanji gratis in franko.

Vpeljano v otroških bolnicah.

Svedoče ob vojvodinje Baenske, baronice Gorizuti, baronice Rothschild, vojvodinje Manchesterke itd. Razen tega spričevala odličnih zdravniških avtoritet.

Dobiva se v vseh boljših lekarnah in parfumerijah, kakor tudi

v generalni zalogi: Dunaj, I., Graben 28. 664—11

Zdravilski konjak
zajamčeno pristni vinski destilat pod stalnim kemiškim nadzorstvom.
Destilerija Camis & Stock
Trst-Barkovlje.
1/2 steklenica K 5—, 1/2 steklenica K 260. — Na prodaj v boljših trgovinah. 31

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 3. do 17. maja naklonili prispevke p. n. gg. in društva: Upravištvo „Slovenskega Naroda“ 93 K, 18 v, upravištvo „Slovenca“ 87 K 60 v, podružnice: ženska v Ajdovščini 8 K 60 v, v Polzeli 80 K, 60 v, v Trbovljah 97 K; posojilnice: hranilnica in posojilnica v Metliki 20 K, kmetaka posojilnica v Ljubljani 100 K, posojilnica v slatini 100 K; Fran Perko iz Novega mesta kot preostanek zbirke novomeških trgovcev za vanece na krsto cesarskega svetnika Adolfa Pauserja 12 K 50 v, Fran Žagar iz Markovca 13 K, Fran Gartner iz Vranskega 20 K, Ivan Valenčič v Trnovem 10 K, neimenovani dobrotniki iz Šmarja pri Jelšah in okraja podarili kot prvo polevico nepračkanega dohodka 84 K, Frančiška Levičnik v Ljubljani 5, prvo delavsko konsumno društvo v Jesenicah 25 K, slavna mestna občina ljubljanska prvi obrok letne podpore 500 K; za „Koledar“ in vsled oklica 11 K 60 v. Vsem podpornikom prosrčna zahvala! Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 18. maja 1904.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
42% majeva renta . . .	99 35	99 35
42% srebrna renta . . .	99 25	99 45
4% avstr. krona renta . .	99 40	99 60
4% „ zlata . . .	118 40	118 60
4% ogrska krona . . .	97 15	97 35
4% „ zlata . . .	117 25	117 45
4% posojilo dežele Kranjske	100—	100 75
4% posojilo mesta Spjel	100 25	101 25
4% „ Zadei . . .	100—	100—
4% „ bos. herc. žel. pos. 1902	100 35	101 35
4% „ češka dež. banka k. o. .	99 75	100 05
4% „ „ „ „ „ „ „ „ „	99 75	100 05
4% „ „ „ „ „ „ „ „ „	101 80	102 90
4% „ „ „ „ „ „ „ „ „	106 25	107 25
4% „ „ „ „ „ „ „ „ „	101—	102—
4% „ „ „ „ „ „ „ „ „	100 50	101 50
4% „ „ „ „ „ „ „ „ „	100—	100 50
4% „ „ „ „ „ „ „ „ „	100—	101—
4% „ „ „ „ „ „ „ „ „	100—	101—
4% „ „ „ „ „ „ „ „ „	99 75	100—
4% „ „ „ „ „ „ „ „ „	98 50	99 50
4% „ „ „ „ „ „ „ „ „	99 80	100—
4% „ „ „ „ „ „ „ „ „	293 75	295 75
4% „ „ „ „ „ „ „ „ „	101—	102—

Srečke.	185—	190—
Srečka od l. 1854 . . .	182—	184 50
„ „ „ 1860 1/2 . . .	260—	262 50
„ „ „ 1884 . . .	181 20	183 20
„ „ „ „ „ „ „ „ „	295—	305—
„ „ „ „ „ „ „ „ „	292—	293 50
„ „ „ „ „ „ „ „ „	29—	275—
„ „ „ „ „ „ „ „ „	90—	93—
„ „ „ „ „ „ „ „ „	128 75	129 75
„ „ „ „ „ „ „ „ „	21 10	22 10
„ „ „ „ „ „ „ „ „	465—	474—
„ „ „ „ „ „ „ „ „	80—	83—
„ „ „ „ „ „ „ „ „	77—	81—
„ „ „ „ „ „ „ „ „	68—	72—
„ „ „ „ „ „ „ „ „	53 60	55 60
„ „ „ „ „ „ „ „ „	29 25	30 25
„ „ „ „ „ „ „ „ „	66—	71—
„ „ „ „ „ „ „ „ „	75—	80—
„ „ „ „ „ „ „ „ „	503—	513—

Dežnice.	78 25	79 25
Južne železnice . . .	638—	637—
Državne železnice . . .	1610—	1619—
Avstr.-ogrsko bančne delnice	637 75	638 75
Avstr. kreditne banke . .	749 50	750 50
Ogrske . . .	249 50	250 75
Živnostenske . . .	624—	628—
Premogokop v Mostu (Brux)	411 25	412 25
Alpske montan . . .	1960—	2000—
Praške žel. ind. dr. . .	487—	488—
Rima-Muranyi . . .	298—	303—
Trbovlske prem. družbe .	473—	476 50
Avstr. orožne tovr. družbe	155—	157—
Češke sladkorne družbe .		

Valute.	11 31	11 36
C. kr. cekin . . .	19 06	19 08
20 franki . . .	23 46	23 54
20 marke . . .	23 92	24—
Sovereigns . . .	117 30	117 60
Marke . . .	95 15	95 30
Laški bankovci . . .	263 50	264 50
Rubli . . .	4 94	5—
Dolarji . . .		

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 19. maja 1904.

Termin.	50	50	50
Pšenica za maj 1904 . . .	50	50	50
„ „ oktober 1904 . . .	50	50	50
„ „ oktober . . .	50	50	50
Koruzi „ maj 1904 . . .	50	50	50
„ „ julij 1904 . . .	50	50	50
Oves „ oktober . . .	50	50	50

Effektiv.

20 vin. ceneje.

Meteorologično poročilo.

Vlšina nad morjem 204 m. Srednji letni tlak 756 mm.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo
18	9. zv.	736 5	20 4	ar. zahod	pol. oblak.
19	7. zv.	735 4	18 4	ar. zahod	jasno
	2. pop.	734 7	25 0	ar. jug	del. jasno

Srednja večerajšnja temperatura: 20 7, normale: 14 4. Mokrina v 24 urah: 0 0 mm.

LJUBLJANSKI ZVON
MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.
LETNIK XXIX. (1904).
Izhaja po 4 pole obvežen v veliki osmetki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 b, pol leta 4 K 60 b, četrt leta 2 K 30 b.
Za vse neavstrijske dežele in K 20 b na leto.
Posamezni zvezki se dobivajo po 80 b.
„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

V trgovsko pisarno se sprejme

spreten uradnik

več vseh pisarniških poslov. Prednost imajo v žitni trgovini izurjeni gospodje kompetenti. 1400-3

Ponudbe na upravnishvo „Slov. Naroda“ pod „Uradnik“.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najrazumnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt s smanjšujočimi se vsplati.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29.217.694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78.324.623-17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
s vseslovenske slovenske-narodne uprave.
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši
v Gospodarskih ulicah št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokrajne namene.

Stajersko deželno zdravilišče

kopališče Doberna pri Celju

splošno znane akvatoterme 37° C in jeklenasti vreli za pitje. 397 m nad morjem; železniška postaja Celje. 8 ur od Dunaja in Budimpešte, 4¹/₂ ure od Zagreba, 5¹/₂ ure od Trsta. Termalne kopeli, zdravljenje s pitjem, elektriške kopeli, hidroterapija in termoterapija, masaža, švedska zdravilna gimnastika, elektroterapija itd.

Izvrstni zdravilni uspehi

za ženske in živčne bolezni, protin, revmatizem, bolezni v mehuru itd. — Vsakovrstna razvedrila in zabave n. pr. zdraviliška godba, bralne, igralne in biljardne sobe, Lawn-Tennis, Ping-Pong, kegljišče. Izvrstni restavracije, reünioni, plesi, koncerti, lov, ribarjenje, krasen park, poštna in brzojavna postaja. Zmerne cene.

Ravnatelj in kopališki zdravnik dr. Hiebaum.

Pojasnila in prospekte oddaja zastoj ravnateljstvo.

Sezija od 1. maja do oktobra. 885-8

Javljam, da prevzemam v delo

slikanje napisov in črk

ter jih izvršujem kar najboljše, moderno in v lepih barvah. 1416-8

B. GROSSER

slikar za napisne in črke
Ljubljana, Mestni trg 17./II.

1000 kron

ako je goljušja!

Brezskrbno rodniško

srečo jamči knjiga o pre-

obilnem blagoslovu otrok.

Z več tisoč zahvalnicami

pošilja diskretno za 90 h

v avstr. znamkah gosipa

A. Kaupa, Berlin

S. W. 220 Linden-

strasse 50

„Škrat“

edini slovenski humoristično-sati-
rični tednik, ki prinaša izključno
originalne slike.

Izhaja v Trstu vsako soboto. —
Naročnina za vse leto 6 K, za
pol leta 3 K. Posamezne številke
se prodajajo po 10 stotink.

Zahtevajte brezplačne številke na ogled!

Oton Zupančič 2-57

Čez plan.

To najnovejšo knjigo Zupančičevih
poezij je pozdravila kritika zelo
rado in jo ocenila izredno laskavo.
„Zlato knjigo“ moderne slovenske li-
rike jo naziva kritik Sever v „Slov.
Narodu“, pa tudi „Slovenec“ ter „Dom
in Svet“ sta priznala Zupančiča brez
vsake pridržke za največji lirski
talent med sodobnimi slovenskimi
pesniki. Ta soglasna ugodna sodba
sicer tako nasprotujočih si listov pač
neoporečno dokazuje, da se je poro-
dilo na polju naše lirike nekaj res
nenavadnega, nekaj takega, kar sili
tudi nasprotnika, da to prizna hoté,
nehoté.

Dobiva se v založništvu

Lav. Schwentner-ja

v Ljubljani

broš. po 2 K, s pošto po 2 K 10 h; v panten-
izdaji po 3 K, s pošto po 3 K 10 h.

Zahtevajte samo
SELLE & KARY-jev

FREDIN

Najboljše
čistilno sredstvo

za vsako boljše obušalo.

Rumeno in črno.

Posebno priporočljivo za čevlje iz
boxcalla, oscarla, chevre-
aux- in la orega usnja.

Dunaj XII./1. 330-16

... Rumberško, belgijsko in šlezijško platno ...
v vseh širinah 1289-8

namizni prti, serviete, brisalke, žepni robci, šifoni in
pavolnato blago. ... Švicarske vezanine.

Perilo za opreme nevest

za hotele in restavracije ...

po izvirnih tvorniškikh cenah.

Izborna blago!

Velika izbora!

1317-8

Anton Šarc

specialna ...

... trgovina

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 8.

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani.

Št. 4120/1904.

Razglas.

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani oddaja potom

pismene konkurence

sledede odbirke:

2.200 kg	odbirkov iz ružavine
3.200 "	" jute
5.000 "	" hodnega platna
700 "	" vrvic in niti iz jute
1.800 "	" vrvi
5.500 "	" papirja navadnega
3.600 "	" finega belega
1.060 "	" nečistega cigaretnega papirja
86.000 "	" odpadkov rjave lesovine (odrezki)
14.000 "	" sivobeke lesovine (odrezki)

Zamotano
v
zavojih
bruto
za
neto.

nadalje rabljene a še porabljive embalaže iz jute in sicer:

4.765 kosov	= 4.730 kg	našitkov, debela in gosta tkanina 95 x 150 cm
370 "	= 180 "	" " " " " 95 x 75 "
1.247 "	= 630 "	" ovitkov " " " " " 200 x 30 "
2.230 "	= 1.700 "	" " " " " " 200 x 46 "
5.000 "	= 1.630 "	" tanka in redka tkanina 150-180 cm

dolžine, 80 cm širine.

Pismene ponudbe, vsaka pola kolekovana z 1 krono s priloženo pobot-
nico o 10% varščini, vloženi pri katerisbodi e. kr. blagajni in z zunanjim napisom

„Ponudba za odkup odbirkov“

naj se dostavijo najkasneje do

31. velikega travna 1904, 12 ure opoldne

v e. kr. tobačni glavni tovarni v Ljubljani.

C. kr. glavna tobačna tovarna v Ljubljani.

Möller.

1393-2

Topolansky.

L. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg št. 1.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani
v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike
in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one
knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. —
Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I.
do XI., broširan à 60 kr., elegantno ve-
zan à 1 gld.
Posamezne številke „Ljubljanskega
Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zako-
nik, vezan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red,
vezan à 2 gld. 80 kr.
Zbirka zbrani spisi. I. zvezek,
broširan à 50 kr.
Dr. Nevešek: „4000“. Povest,
broš. à 50 kr.
A. Askerc: Islet v Carigradu, broš.
à 20 kr.
Turgenjev: Otol in sinovi. Roman,
broširan à 50 kr.
— Štiri novele, broš. à 20 kr.
Beneš-Třebizsky: Bločne duše.
Roman, broširan à 70 kr.

Lefebvre: Paris v Ameriki, broširan
à 50 kr.
Stat nominis umbra: Časnikar-
stvo in naši časniki, broširano
à 40 kr.
Jelinek: Ukrajinske dume, Povest,
broširana à 15 kr.
Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
— Razne pripovedke, broširane à
40 kr.
— Dve povesti, broš. à 25 kr.
Theuriet: Undina. Povest, broš. à
20 kr.
A. Trstenjak: Slovensko gleda-
lišče, broširan izvod à 1 gld.
Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.
— Gregorčičevim kritikom, broš. à
30 kr.
Avstrijski patrijot: „Parteiwesen
der Slaven“, broširano à 50 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovorji, prilike in reki. Prej
60 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na
vse domače in tuje časnike ter knjige.

Tovarna za kruh in pecivo

KANTZ v Ljubljani

priporoča

pravi rženi kruh, mešan in črn.

Sočnost in dobri okus pridobivata temu izdelku priznanje vsega občinstva.

Na mednarodni razstavi za živila v Bordeauxu je
dosegel z drugimi izdelki te tovarne najvišjo odliko (ča-
stni križ in zlato svetinjo z diplomom).

Prodaja se v hlebi in štrucih po 40 in 20 vin.

Naročila z dežele se najtočneje izvršujejo.

Velika zaloga najfinjšega nasladnega peciva,
biškovitov in suhorja. 163-37

Vsak dan poslednja sveža peka ob 1/2 6. zvečer.

Dvanajst podružnic in prodajalnic.

Higieniški transportni vozovi za kruh in pecivo.

Od tisočev zdravnikov tu-in
inozemstva priporočena
najboljša hrana za
zdrave in na železcu bolne
Otroke
Dobi se v lekarnah in drogerijah.

Kufeke

Otroška moka

Jzredno se obnese pri bijujanju, čreves-
nem kataru, driski, močenju, postelje itd.
Otroci
uspevajo izvrstno ob njej in ne trpé na
neprebavljivosti
Tovarna dijet. hrane.
BERGENDORF R. Kufeke DUNAJ.
HAMBURG

Krojaški salon za gospode
IVAN MAGDIČ
Ljubljana, Stari trg št. 8.
Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po
najnovejših journalih iz najmodernejšega in naj-
boljšega tu- in inozemskega blaga. 531-26

Za kolesarje jako važno!

Preden se kdo odloči nabaviti si kolo, naj ne zamudi ogledati
si zalogo ali vsaj naročiti cenovnik pravih PUCHOVH KOLES,
najnovejših modelov, katerih edino zastopstvo ima

Fran Čuden v Ljubljani.

* * * * * **Pozor!!!**

One častite gospode, ki se zanimajo za

535-13

motor-kolesa

vabim, naj si sleherni ogleda pri meni razstavljeno kolo **PUCH-
MOTOR**, da se prepriča, kako fino in popolnoma preprosto je se-
stavljeno, tako da se vsakdo lahko takoj priuči voziti.

Puchovo kolo vedno pred vsemi drugimi!

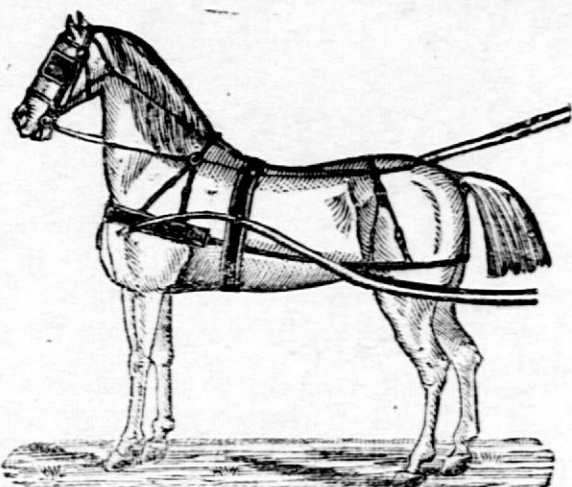
Novopohišstvo

politirano — se takoj prodaja.
Poizve se na Karlovski cesti
št. 8. 1453-1

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega
in risalnega orodja
v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 2
Filijalka:
Resljeva cesta št. 7

priporoča:
Najboljše urejeno zalogo raz-
ličnega papirja, trgov-
skih in poslovnih knjig,
šolskih zvezkov, biljez-
nic, črnila itd.
Dimnik, Avstrijska zgo-
dovina za ljudske šole.
Nastenske table za Crati-
cevo računice.
Šolske knjige za ljudske
šole.
Mollivenke v raznih vezeh.
Tiskovine za gospode odvet-
nike in c. kr. notarje.
Kipe slovenskih literatov.
Razno galanter. blago itd.
Nizke cene, točna in solidna posredba.

JOSIP STUPICA

Jermenar in sedlar
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.
Priporočam svojo zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
katere imam vedno v zalogi, kakor tudi
vse druge konjske potrebščine.
Cene nizke.

3 ogastvo las
z lasnim cvetom in po-
madom „Linge Long“
po 1 K;

isernati zobje
z „Menthol“-ovo ustno vodo
in zobnim praškom po 1 K 60 h;

Lepota polti in
telesa z „Aida“.
milom: cvet-
lično 60 h, cream 1 K.

Dobiva se le v
Orlovi lekarni
Mr. Ph. Mardetschlager, kemik.
Jurčičev trg Jurčičev trg
v Ljubljani.

Razpošilja se proti vpošiljavi
zneska ali s poštnim povzetjem.

Jv. Seunig
trgovec z usnjem
na drobno in debelo
v Ljubljani, Stari trg št. 7
priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljše, prosto ben-
cina, smole, petroleja ter kislin
brez konkurence, brez vsacega duha
po majhnih cenah:

1 kg. 80 h, več a 70 h, pri
nakupu večje množine še ceneje.

Novo! Patentirano Novo!
nepremočljivo mazilo
za počrnenje rujavih
čevljev, usnja itd.

Panama- in Manila-
klobuki za gospode

od gl. 280 naprej

so pristni naprodaj pri

C. J. Hamann-u

trgovina s perilom in z modnim blagom
Mestni trg št. 8. 1436-2

Proti tatinskemu vlomu

zavaruje

hišno opravo, dragocenosti,
vsebino blagajnic, zaloge
blaga itd.

pod ugodnimi pogoji in nizkimi premijami
c. kr. priv. občna zavarovalnica

„Assicurazioni Generali“
v Trstu.

Glavni zastop: Ljubljana, Gradišče št. 4.

Jamstveni zaklad družbe znaša

1479-2

kron 227 milijonov 329.923.25

Kaj je in kaj obsega ?

ravnokar v c. kr. dvorni in državni tiskarni
dovršeno delo, ki sta ga pospeševali vis. c. kr.
ministrstvi notranjih zadev in za trgovino:

Avstrijski centralni kataster

Ta doslej prva izdana, na podlagi avtent. uradnih podatkov sestavljena
edina popolna

Adresna knjiga za vse

* * * **Avstrijsko**

obsega v 10. oz. 11. zvezkih, ki se lahko posamič kupijo:

Vse protokolirane in neprotokolirane trgovske, industrijske in

obrtne obrate in natančno oznamenilo njih protokoliranja.

Vse naslove abecedno urejene po deželah, krajih in obrtih.

Abecedno urejeni zaznamek strok za vse zvezke. 3182-47

Popolni LEKSIKON KRAJEV in POŠT.

V vsakem zvezku v c. kr. vojaško-geografičnem zavodu na-

pravljene zemljevid dotične dežele.

Natančno oznamenilo vsake mestne, tržke ali krajevne občine,

oziroma kraja.

Pri vsaki občini se tudi dalje natančno razvidi:

okrajno glavarstvo in okrajno sodišče, obseg, število pre-

bivalstva, občevalni jezik, cerkvena oblastva, šole, poštne,

železniške, paroplovske, brzojavne in telefonske postaje.

Cena zvezkom:

Zv. I. DUNAJ K 13.- Zv. VI. PRIM. I. DALM. . . K 6.60

Zv. II. SP. AVSTRIJSKO „ 14.60 Zv. VII. TIR. I. PREDARL. „ 12.-

Zv. III. G. AVST. I. SLCB. „ 11.80 Zv. VIII. CESCO (dva dela) „ 32.-

Zv. IV. STAJERSKO . . . 10.- Zv. IX. MOR. I. SLEZJA „ 25.-

Zv. V. KOR. I. KRANJSKO „ 8.- Zv. X. GAL. I. BUKOV. „ 27.-

Naroča se v

KATASTERSKI ZALOZI, Dunaj IX. Hörig. 5.

kakor tudi v vsaki knjigotržnici tukaj in v inozemstvu.

Ljudska pijača.

Zazvorovo pivo.

V vrečicah 5 h, v pastiljah 4 h.

Najboljši
pripomoček proti pijančevanju. Deluje
olajšujoče, čisti kri in miri čut, hrani
zdravje in denar. Pristni le s to znamko.

Šumaci limon. bonboni

svetovnoznane moči, priporoča

Prva češ. del. dr. orient. slad. blaga i. čokolade

(prej A. Maršner) Kraljevi Vinogradi. 1441-1

Predzadnji teden!

Loterija zaklada cesarice Elizabete

pod najvišjim pokroviteljstvom
Nj. c. in kr. Visokosti gospoda NADVOJVODE FRANCA FERDINANDA.

Glavni dobitke v vrednosti

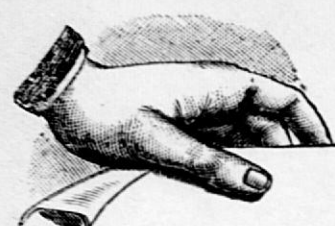
915-10

100.000

kron, dalje dobitki po 10.000, 5000, 3000, 2000,
1600, 1000 K itd., vsega skupaj 7000 dobitkov.

Ena srečka velja 1 krono.

Srečke se prodaja v Ljubljani — v Ljubljanski kreditni
banki in v bančnem podjetju J. C. Mayerja.

Ivan Tomc

c. kr. asistent tobačne režije

Janica Tomc rojena **Garbeis**

poročena.

1456

U Ljubljani, 19. maja 1904.

Žive ribe

(postrvi, karpe)

J. C. Praunseiss

ima vedno v zalogi trgovina delikates

vinarna, Glavni trg.

V NAŠI ZALOGI JE RAVNOKAR IZŠLO IN PRIPOROČAMO KOT

DRAGOCENO BINKOŠTNO DARILLO

ANTON AŠKERC

ČETRTEI ZBORNİK POEZIJ

246 STRANI 8°. CENA BROŠIRANO 3 KRONE 50 H, ELEGANTNO

VEZANO 4 KRONE 50 H.

IG. pl. KLEINMAYR & F. BAMBERG

1437-2

KNJIGARNA, LJUBLJANA, KONGRESNI TRG.

Naše nizke cene vzbujajo pozornost!

Trpežni
moški
čevlji
iz usuja
z obšivkom par
gld. 2-80.

Izvrstni
moški
čevlji
za zavezovati
par
gld. 3-.

Močni, gladki
moški
čizmi
(štiflet) par
gld. 2-80.

Trpežni
ženski
čevlji
za vsakdanjo
rabo par
gld. 2-50.

Zelo močni
ženski
čevlji
za zavezovati
par
gld. 2-80.

Izvrstni
ženski
čevlji
z gumbi par
gld. 3-.

Elegantni,
barvani
moški
čevlji
za zavezovati, par
gld. 3-50.

Priročni
moški
čevlji
iz jadravine
par
gld. 1-.

Barvani
moški
usnjati
sandali
par
gld. 2-75.

Priročni
ženski
čevlji
za na ulico
par
gld. 1-30.

Elegantni
ženski
salonski
čevlji
par
gld. 1-50.

Ženski
čevlji
z navskrižnimi
zaponami, črni
in barvani, par
gld. 2-.

Najfinejši krem (mazilo) za rujava in črna obutala.
Popravila se najbolje in najceneje izvršujejo.

Alfred Fränkel

kom. družba prej:

Mödlinška tovarna za čevlje

v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 9.

Zastopnik: A. Preatoni.

736 11

Mehanik

Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižji ceni.

Bleikle in v to stroko
spadajoča popravila
izvršuje prav dobro
in ceno.

Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.

Vsakersna naročila izvršujejo se to-
čno in po nizki ceni. Vse mere se
shranjujejo in zaznamujejo. -- Pri
zunanjih naročilih blagovni naj se
vzorec vposlati.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprostejših kakor tudi najfinjših,
z žolto medjo ali mesingom montir-
nih za obklade z pečnicami ali kahlami.
Popravilnja hitro in po ceni. Vnanja
naročila se hitro izvrš.

A. KRACZMER zaloga

Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

priporoča
popolno
zalogo

kratkih
klavirjev,
mignonov in
pianin

najbolj renomiranih firm po najnižjih
cenah. Preigrani klavirji, solidno in
stanovitno prenarejeni so vedno v
zalogi.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm:
L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in ko-
morni izdelovalec klavirjev na Dunaju;

Br. Stingl, c. kr.
dvorna zalaga-
telja na Dunaju.
Klavirji se popravljajo,
ubirajo in izvršujejo se
strokovnjaško in pre-
skrbno in zaračunavajo
najceneje.

Modni kangarn. Loško sukno.
Ostanki
za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke
po najugodnejši ceni

priporoča

R. Miklauc

Ljubljana

Špitalske ulice šte. 5.

Najnižje cene. Največ izbor.
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Koroški

Protikatarno - sili na vodo

Rimski vrelec

pošta Kotle, postaja Guštan
(juž. žel.) Koroško.

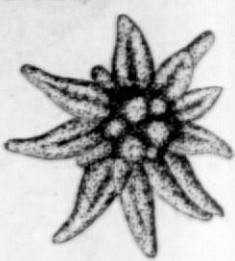
neprežežen pri obistnih in mehurnih bolečinah ter pokvar-
jenem prebavljanju priznana slatina za otroke. Prava na-
ravno natočena, vefelna namizna voda.

Alpsko zdravilišče in letovišče Rimski vrelec (Römer-Quelle).

Dobiva se v vseh trgovinah z mineralnimi vodami.

Glavna zaloga: M. Kastner, Ljubljana.

Varstvena znamka

847-9

Fotografični atelje

1183-4

D. Rovšek, Ljubljana

se priporoča za vsa v fotografsko stroko spadajoča
dela, kakor tudi za napravo krasnih, po najnovejšem
slogu izvedenih

razglednic

v barvah ali svetlotisku po najnižjih cenah. -- Usak
.. kraj pridem pri naročitvi razglednic fotografirat ..

brezplačno.

Kam?

naj miče velecenjeno občinstvo, da se osveži z do-
brim, zdravim zrakom in finim, pristnim vinom?

Gotovo samo

v Goričane

v tovarniško restavracijo.

Oddaljena je le 10 minut od kolodvora v Medvodah.
Le ondi se dobi najpristnejše dolensko, bizeljsko, hrva-
sko in štajersko vino ter vedno sveže Reininghausovo marčono
pivo v sodčkih. Istotako so vedno na razpolago gorka in mrzla
jedila po najnižji ceni. Priznana izborna kuhinja in lep senčnat
vrt; za izletnike najbolje preskrbljeno.

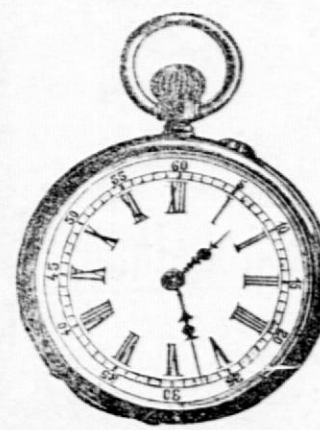
Torej prava, pristna vina,
nekrščena, zato v resnici fina;
najboljše vrste, nove in stare
izborne in brez prevare;
dobi se poleg drugih tudi rizling, istrijanec in šampanjec,
kdor taka vina pije -- ni pijanec!
Na litre ali cele sode ga rad proda,
Kdor več ga spiže, ga več pod kapo ima!
To vino fino pa ni drago.
Tudi domača gnjat in klobase so na razpolago;
zato naj vsak v Goričane se poda,
da s pristnim vinom se pri meni okrepeča!

1455-1

K obilnemu obisku vabi najvljudneje

J. KOLENEC

restavrater v Goričanah pri Medvodah.

Primerna
birmska

darila!

Naznanjam, da imam v zalogi več sto kosov
srebrnih in zlatih ur, primernih za birmska
darila, po zelo znižanih cenah. Dalje imam
prav cene moderne uhane, broške, zapest-
nice, longnon-verižice i. t. d.

Imam tudi veliko zalogo daril za poro-
čence in sicer namizno opravo in različne
druge okraske iz kina- in pravega srebra.

Šivalne stroje „SINGER“ in druge, tudi
take za pletenje.

Slavno občinstvo vljudno vabim na ogled in
obilni obisk. -- S spoštovanjem

479-19

Fran Čuden

trgovec in urar

Ljubljana, Prešernove ulice

nasproti frančiškanskega samostana.

Filialka:

Mestni trg, nasproti rotovža.

Ceniki gratis in franko.